

Κεφάλαιο 2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Περιφερειακή ανάπτυξη

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (2007-2013)

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) αποτελεί το πλαίσιο λήψης των κατάλληλων αποφάσεων-στρατηγικών επιλογών, που θα συμβάλουν στο να διασφαλίσει η Ελλάδα μια σημαντική θέση στην Ευρώπη και στον κόσμο. Στις 28 Μαρτίου 2007, με την απόφαση CCI 2007GR16UNS001 εγκρίθηκε το ΕΣΠΑ της Ελλάδας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ο εθνικός αναπτυξιακός σχεδιασμός είναι αποτέλεσμα μίας απαιτητικής προσπάθειας σύνθεσης προτάσεων και συγκερασμού προτεραιοτήτων και καλύπτει μια πολυεπίπεδη προσέγγιση που αφορά τις συνολικές αναπτυξιακές επιλογές της οικονομίας και της κοινωνίας της χώρας, τις κατευθύνσεις της ΕΕ, την οικονομική συγκυρία και τις αντικειμενικές δυνατότητες αποτελεσματικής και αποδοτικής υλοποίησης των έργων. Στο πλαίσιο των διαδικασιών σχεδιασμού πραγματοποιήθηκε μια ευρύτατη διαβούλευση, επιδιώκοντας τη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή και συναίνεση στη διαμόρφωση των στρατηγικών επιλογών που θα οδηγήσουν στην επίτευξη ενός μακροπρόθεσμου αναπτυξιακού οράματος για τη χώρα.

Η διατύπωση της πρότασης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) για την περίοδο 2007-2013 και ο συντονισμός των διαδικασιών εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΟΙΟ). Το ΕΣΠΑ διαμορφώθηκε σε συνεργασία με τα καθ' ύλην αρμόδια υπουργεία, τις περιφερειακές και τοπικές αρχές και σε διαβούλευση με την ΕΕ, στο πλαίσιο μιας ενδυναμωμένης - σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο - εταιρικής σχέσης, σύμφωνα με το άρθρο 28 του γενικού κανονισμού των διαρθρωτικών ταμείων.

Οι σημαντικότεροι πόροι που εξασφαλίστηκαν για τη χώρα μας μπορούν να δώσουν μια ισχυρή και μόνιμη ώθηση στην ανάπτυξη και παράλληλα με το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της Κυβέρνησης να μετασχηματίσουν την ελληνική οικονομία.

Τα διαρθρωτικά ταμεία έχουν μεγάλη σημασία για την πορεία της Ελλάδας και η αξιοποίησή τους δι-αδραματίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην αναπτυξιακή πολιτική της.

Ο κεντρικός στρατηγικός στόχος και οι κύριες αναπτυξιακές προτεραιότητες του ΕΣΠΑ διαμορφώνονται ως εξής:

Στόχος είναι η διεύρυνση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χώρας, η διατήρηση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και η αύξηση της παραγωγικότητας σε επίπεδα υψηλότερα του μέσου κοινοτικού όρου για την τόνωση της απασχόλησης, την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των πολιτών χωρίς αποκλεισμούς.

Η Ελλάδα της νέας περιόδου 2007-2013 στοχεύει στην ανάδειξή της σε μια εξωστρεφή χώρα με ισχυρή διεθνή παρουσία, με ανταγωνιστική και παραγωγική οικονομία. Μία Ελλάδα με έμφαση στην εκπαίδευση και τους νέους, στην ποιότητα, στην τεχνολογία και την καινοτομία, στο σεβασμό του περιβάλλοντος.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η στρατηγική εστιάζει:

- Στην προώθηση της καινοτομίας, της έρευνας και της επιχειρηματικότητας, καθώς και στη διασύνδεσή τους. Η υποστήριξη της οικονομίας της γνώσης θα αναζητηθεί στη διαρκή βελτίωση της παραγωγής γνώσης από το σύνολο του παραγωγικού ιστού της χώρας. Δεδομένης και της σχετικής υστέρησης της χώρας στον τομέα αυτό, η στρατηγική θα εστιάσει στην κάλυψη του ελλείμματος στην έρευνα, την καινοτομία και την τεχνολογία, με έμφαση στη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και στον προσανατολισμό στην αριστεία και στην κοινωνία της γνώσης.
- Στην επένδυση σε βιώσιμες υποδομές, απαραίτητη προϋπόθεση βελτίωσης της εικόνας της χώρας για την προσέλκυση επενδύσεων και την ποιότητα ζωής. Σημαντική θέση κατέχουν η ολοκλήρωση έργων, οι λειτουργικές διασυνδέσεις των μεταφορών (δίκτυα), η βέλτιστη αξιοποίηση των ήδη υλοποιηθέντων έργων, καθώς και η ανάπτυξη και παροχή συναφών υπηρεσιών. Θα δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας και στη βελτίωση του ενεργειακού εφοδιασμού, που συμβάλλουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης της χώρας μεσομακροπρόθεσμα.
- Στην επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, που κατέχει κυρίαρχη θέση στη στρατηγική της χώρας και αποσκοπεί στη δημιουργία περισσότερων αλλά και καλύτερων θέσεων εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζεται η σημασία της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (ΕΣΑ) με αναφορά τόσο στον καθορισμό των πολιτικών για την αγορά εργασίας, όσο και στα μέτρα κοινωνικής πολιτικής σχετικής με την ενσωμάτωση ομάδων, που απειλούνται με αποκλεισμό.
- Στην αναβάθμιση του θεσμικού περιβάλλοντος, με την απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου (μείωση της γραφειοκρατίας) και τον ουσιαστικό εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα σε όλα τα επίπεδα διοίκησης για τη μετατροπή του σε σύγχρονο και αποτελεσματικό εργαλείο σχεδιασμού και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών. Η ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας των δημόσιων υπηρεσιών θα συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ποιότητας της εργασίας, την προώθηση της επιχειρηματικότητας, την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία απασχόλησης. Στο πλαίσιο της αναβάθμισης του θεσμικού περιβάλλοντος, κυρίαρχο ρόλο έχει η αναμόρφωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, καθώς και η ενσωμάτωση των κοινοτικών οδηγιών.

Έτσι, προσδιορίστηκαν οι παρακάτω πέντε (5) θεματικές προτεραιότητες, οι οποίες εξειδικεύουν τη στρατηγική στόχευση της χώρας για τη νέα προγραμματική περίοδο και προωθούν την επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος:

- Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας.
- Κοινωνία της γνώσης και καινοτομία.
- Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή.
- Θεσμικό Περιβάλλον.
- Ελκυστικότητα της Ελλάδας και ιδιαίτερα των περιφερειών, ως τόπος επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης.

Κεντρικό στοιχείο της αναπτυξιακής στρατηγικής αποτελεί η περιφερειακή διάσταση και εξειδίκευση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων. Η ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών περιφερειών είναι εξέχουσας σημασίας για τη χώρα, και για την επίτευξή της απαιτούνται σημαντικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στην οικονομία κάθε περιφέρειας. Το μέλλον κάθε ελληνικής περιφέρειας εξαρτάται από την ανταγωνιστικότητα του παραγωγικού ιστού της, η οποία συνδέεται άμεσα με τις επενδύσεις σε κλάδους παραγωγής, που είναι ανοιχτοί στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό.

Η στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης εστιάζει στη διαμόρφωση ευρύτερων και ανταγωνιστικότερων χωρικών ενότητων, με την εφαρμογή προσαρμοσμένης αναπτυξιακής στρατηγικής για κάθε μία από αυτές.

Η στρατηγική ανάπτυξης της χώρας ολοκληρώνεται με τη χωρική της διάσταση. Επισημαίνονται τρεις στόχοι άμεσα συνδεδεμένοι με το χώρο, οι οποίοι και προσδιορίζουν το περιεχόμενο της χωρικής ανάπτυξης: η ανάπτυξη ενός ισόρροπου και πολυκεντρικού αστικού συστήματος και μιας νέας σχέσης πόλης-υπαίθρου, η εξασφάλιση της ισότητας πρόσβασης στις υποδομές και στη γνώση, καθώς και η

αιφόρος ανάπτυξη, ορθολογική διαχείριση και η προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Έτσι αναδείχθηκαν τρεις χωρικές προτεραιότητες:

- η βιώσιμη αστική ανάπτυξη,
- η ανάπτυξη της υπαίθρου,
- η διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία.

Η αρχιτεκτονική των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007–2013 διαμορφώθηκε έτσι ώστε να υλοποιηθούν με βέλτιστο τρόπο οι στρατηγικές επιλογές της χώρας, όπως αποτυπώθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια, ενώ ελήφθησαν υπόψη και τα νέα δεδομένα της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 (63% του πληθυσμού της χώρας σε καθεστώς μεταβατικής στήριξης).

Για την υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της χώρας, κατά την προγραμματική περίοδο 2007–2013, σε εθνικό επίπεδο σχεδιάστηκαν οκτώ (8) τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ):

- «Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη»,
- «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας»,
- «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα»,
- «Ψηφιακή Σύγκλιση»,
- «Διοικητική μεταρρύθμιση»,
- «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»,
- «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»,
- «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής».

Επίσης σχεδιάστηκαν τα κατωτέρω πέντε (5) περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα (ΠΕΠ):

- Μακεδονίας-Θράκης,
- Δυτικής Ελλάδας-Πελοποννήσου-Ιονίων Νήσων,
- Κρήτης και Νήσων Αιγαίου,
- Θεσσαλίας -Στερεάς Ελλάδας-Ηπείρου,
- Αττικής.

Τα επιχειρησιακά προγράμματα εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την περίοδο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2007.

Για την αποτελεσματική υλοποίηση του ΕΣΠΑ καταρτίστηκε και ψηφίστηκε ο ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013», ο οποίος περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις αναγκαίες για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Για τη σύνταξη του νόμου ελήφθησαν υπόψη οι διατάξεις των νέων κοινοτικών κανονισμών, καθώς και εξειδικευμένες μελέτες, αλλά και η μέχρι σήμερα εμπειρία από τη διαχείριση των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης, ενώ υπήρξε στενή συνεργασία και με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για την άμεση ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ καταρτίστηκε σχέδιο δράσης, το οποίο εγκρίθηκε στην αρχή του 2008 από τη διπυργική επιτροπή κοινοτικών προγραμμάτων, η υλοποίηση του οποίου εξελίχθηκε με εξαιρετικά ταχείς ρυθμούς, διασφαλίζοντας βασικούς στρατηγικούς στόχους όπως:

- Την ενεργοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων και την έκδοση των πρώτων προσκλήσεων στο πλαίσιο ενός συγκροτημένου και ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης.
- Την έγκαιρη ολοκλήρωση της αναλυτικής περιγραφής και αξιολόγησης του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, προκειμένου να καταστεί δυνατή η υποβολή των αιτημάτων ενδιάμεσων πληρωμών για το ΕΣΠΑ εντός του έτους.

Οι βασικές κανονιστικές αποφάσεις που προβλέπονται στο ν. 3614/2007 για την έναρξη εφαρμογής του ΕΣΠΑ εκδόθηκαν σύμφωνα με το χρονοπρογραμματισμό του σχεδίου δράσης της διυπουργικής επιτροπής κοινοτικών προγραμμάτων. Στις βασικές αυτές κανονιστικές αποφάσεις περιλαμβάνονται οι ΚΥΑ αναδιάρθρωσης και σύστασης των νέων ειδικών υπηρεσιών, των προσόντων στελέχων τους και οι αποφάσεις συγκρότησης των επιτροπών παρακολούθησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Επίσης συμπεριλαμβάνεται η Υπουργική Απόφαση του Συστήματος Διαχείρισης (ΥΠΑΣΥΔ.), με την οποία για λόγους απλούστευσης θεσμοθετούνται σε ένα ενιαίο κείμενο οι βασικοί κανόνες διαχείρισης των συγχρηματοδοτούμενων επιχειρησιακών προγραμμάτων, όπως γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας, οι οποίοι αποτελούν πλέον εθνική υποχρέωση, καθώς και το σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων παράτυπων δαπανών.

Επιπλέον των παραπάνω έχει ολοκληρωθεί ο αναλυτικός σχεδιασμός του συστήματος, στον οποίο περιλαμβάνονται εγχειρίδια διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων υποδομών και κρατικών ενισχύσεων συνοδευόμενα από πρότυπα τυποποιημένα έντυπα, καθώς και αναλυτικές οδηγίες εφαρμογής, γεγονός που θα συμβάλλει αποφασιστικά στην ομοιογενή και αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος.

Όπως προβλεπόταν στο άρθρο 22 του ν. 3614/07, έχει ήδη οριστικοποιηθεί και τεθεί σε εφαρμογή το σύστημα της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων για τη μεταβατική περίοδο, μέχρι να ολοκληρωθεί και να τεθεί σε εφαρμογή το σχετικό ελληνικό πρότυπο μέσω του ΕΛΟΤ.

Παράλληλα ολοκληρώνεται σύντομα με τη συνεργασία του ΕΛΟΤ το ελληνικό πρότυπο για τη «διαχειριστική επάρκεια οργανισμών για την υλοποίηση έργων δημόσιου χαρακτήρα» και ειδικότερα η σειρά προτύπων ΕΛΟΤ 1429, 1431 και 1432. Όπως προβλέπεται στο ν. 3614/07 θα ακολουθήσει η έκδοση σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης με την οποία θα ρυθμίζεται η εφαρμογή του ως άνω προτύπου και πιο συγκεκριμένα:

- θα ορίζεται ο χρόνος λήξης της μεταβατικής περιόδου,
- θα καθίσταται υποχρεωτική η πιστοποίηση ως προς το πρότυπο για τους δικαιούχους πράξεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ,
- θα καθορίζονται λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής.

Αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών είναι η οργάνωση των δικαιούχων με επαγγελματικό και αποτελεσματικό τρόπο πριν την έναρξη υλοποίησης πράξεων, η οποία αναμένεται να συμβάλλει αποφασιστικά στη σημαντική μείωση των καθυστερήσεων στην υλοποίηση των έργων, αλλά και στον περιορισμό των προβλημάτων σε μελλοντικούς ελέγχους που θα μπορούσαν να επιφέρουν δημοσιονομικές διορθώσεις και απώλεια πόρων.

Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη η προσαρμογή του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των κανονισμών της νέας προγραμματικής περιόδου, αλλά και στις εξειδικεύσεις του συστήματος διαχείρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Τέλος, ολοκληρώνεται άμεσα η αξιολόγηση της συμμόρφωσης του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου ως προς τις κανονιστικές απαιτήσεις από την Αρχή Ελέγχου (ΕΔΕΛ), προκειμένου το σύστημα να μπορεί να διαβιβαστεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ο σχεδιασμός και η αναλυτική προετοιμασία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων έγινε με στόχο τη συγκρότηση από την έναρξη του ΕΣΠΑ ενός ολοκληρωμένου και συμβατού με τις κανονιστικές απαιτήσεις συστήματος. Ανώτερος στόχος είναι η εφαρμογή των αντίστοιχων λειτουργιών με αποτελεσματικότητα, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη των πολιτικών των προγραμμάτων με κανόνες χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η υλοποίηση του ΕΣΠΑ ξεκινάει με ένα σαφώς και πλήρως περιγραφόμενο πλαίσιο κανόνων λειτουργίας, προετοιμασμένων με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, πλαίσιο το οποίο αποτελεί και βασική προϋ-

πόθεση για την απρόσκοπτη υλοποίησή του, αλλά και προϋπόθεση για την ελαχιστοποίηση της όποιας πιθανότητας απώλειας κοινοτικών πόρων λόγω μη χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Βασικό στόχο για το επόμενο διαχειριστικό έτος αναφορικά με τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου αποτελεί η εγκατάσταση και πλήρης λειτουργία των συστημάτων και μηχανισμών υποστήριξης των δομών στην ορθή και ενιαία εφαρμογή του, αλλά και η ανάπτυξη και πλήρης λειτουργία του συστήματος παρακολούθησής του, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των σημαντικών δημόσιων πόρων στην προσπάθεια επίτευξης του αναπτυξιακού αποτελέσματος.

Μετά την ολοκλήρωση των αναγκαίων προπαρασκευαστικών ενεργειών για την ενεργοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, ήδη έχει ξεκινήσει η υλοποίηση των στόχων και των πολιτικών κάθε προγράμματος. Συγκεκριμένα, έχει ήδη ξεκινήσει η ένταξη έργων στο ΕΣΠΑ, εξειδικεύοντας τα εγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα από τα υπουργεία και τις περιφέρειες, διαδικασία η οποία βρίσκεται σε ταχεία εξέλιξη, εκδίδονται προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων και επιλέγονται τα έργα που θα ενταχθούν βάσει εγκεκριμένων από τις επιτροπές παρακολούθησης κριτηρίων επιλεξιμότητας. Ήδη για το σύνολο των περιφερειών της χώρας έχουν δημοσιευθεί προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων ένταξης έργων, πέραν των προσκλήσεων που έχουν δημοσιευθεί στο πλαίσιο Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με εθνικό χαρακτήρα. Ειδικότερα, για τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα έχουν δημοσιευθεί 23 προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 609 εκατ. ευρώ, ενώ για τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα έχουν εκδοθεί 18 προσκλήσεις με συνολικό προϋπολογισμό 543 εκατ. ευρώ. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι δημοσιεύσεις προσκλήσεων για το πρόγραμμα «Πράσινη Ζωή στην πόλη», τη συνέχιση των προγραμμάτων «Βοήθεια στο Σπίτι» και τη χρηματοδότηση δομών φροντίδας παιδιών, την ενισχυτική διδασκαλία στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, οδικά έργα και έργα υποδομών.

Τέλος, ολοκληρώθηκε μία μεγάλη ενημερωτική εκστρατεία σε όλη την Ελλάδα, όπου πάνω από τέσσερις χιλιάδες εκπρόσωποι θεσμικών φορέων της αυτοδιοίκησης, παραγωγικών τάξεων, ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης, οργανισμών, κοινωνικών φορέων, επιχειρηματιών ενημερώθηκαν για τις δυνατότητες που δίνει το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) στην ελληνική περιφέρεια. Αυτή πραγματοποιήθηκε με στόχο την ενεργή συμμετοχή των ενδιαφερομένων στις προσκλήσεις των τομεακών προγραμμάτων και των ΠΕΠ, ώστε να δοθεί αναπτυξιακή διάσταση στην οικονομία σε αυτή τη δύσκολη οικονομική συγκυρία.

Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και περιφερειακή ανάπτυξη

Η υλοποίηση του Γ' ΚΠΣ εντάσσεται στη συνολική προσπάθεια που καταβάλλει η χώρα, μέσω και της διαμόρφωσης ενός υγιούς οικονομικού περιβάλλοντος, για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την ανάπτυξη της περιφέρειας, την οικονομική, κοινωνική και χωρική συνοχή. Στο πλαίσιο αυτό έχει αναληφθεί σειρά μέτρων που στοχεύουν στην επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης των έργων, στην άρση των γραφειοκρατικών διαδικασιών διαχείρισης και στην προσαρμογή του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου στις απαιτήσεις της ΕΕ, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των φορέων υλοποίησης και στην επίτευξη του στόχου της απορρόφησης των κοινοτικών πόρων. Στόχος είναι να διασφαλιστεί με το βέλτιστο δυνατό τρόπο το κοινωνικό και οικονομικό όφελος και να προαχθεί η ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Η ελληνική οικονομία επιτυγχάνει συγκριτικά με άλλες χώρες της ΕΕ ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης και στις δεκατρείς διοικητικές περιφέρειες της χώρας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν πρέπει να συνεχισθεί η προσπάθεια προκειμένου ως κράτος μέλος να προσεγγίσουμε και να φθάσουμε τα περισσότερα προηγμένα κράτη της ΕΕ. Στο ρυθμό αυτό ανάπτυξης συμβάλλουν με ουσιαστικό τρόπο οι πόροι των διαρθρωτικών ταμείων μέσω του συγχρηματοδοτούμενου τμήματος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, το οποίο χρηματοδοτεί αναπτυξιακά προγράμματα και έργα με εθνική, περιφερειακή και τοπική σημασία.

Προς αυτή την κατεύθυνση γίνεται σημαντική προσπάθεια για την περαιτέρω άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων. Ήδη πέντε ελληνικές περιφέρειες, η Στερεά Ελλάδα, το Νότιο Αιγαίο, η Αττική, η Κεντρική και η Δυτική Μακεδονία, ξεπέρασαν τα προκαθορισμένα από την ΕΕ επίπεδα ανάπτυξης (υπερέβησαν το 75% του μέσου κατά κεφαλήν Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της ΕΕ των 25, που θεωρείται κατώφλι για την τυπική κατανομή των περιφερειών της ΕΕ σε περιφέρειες «Σύγκλισης») και στην προγραμματική περίοδο 2007-2013 εισέρχονται σε καθεστώς μεταβατικής στήριξης.

Παρά ταύτα ορισμένες περιφέρειες της χώρας και ιδιαίτερα αυτές του στόχου «Σύγκλιση», συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες σχετικές με την προσαρμογή τους στο ανταγωνιστικό περιβάλλον, την ανταπόκρισή τους στις προκλήσεις της αγοράς μέσα από μια διαδικασία μεταρρυθμίσεων και διαρθρωτικών αλλαγών, τη δημιουργία νέων θεσμών, την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων, την προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων και την εκμετάλλευση και διάχυση των πλεονεκτημάτων της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας.

Στόχος που τίθεται συνεπώς είναι η πραγματική σύγκλιση όλων των περιφερειών της χώρας και η ενδυνάμωση της ελληνικής περιφέρειας. Η κάθε περιφέρεια εντάσσεται πλέον με δυναμισμό στους άξονες ανάπτυξης της χώρας, της Ευρώπης, της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μεσογείου. Ο στόχος για πραγματικά ανταγωνιστικές ελληνικές περιφέρειες στο διεθνές περιβάλλον, υποστηρίζεται σήμερα με κάθε απόφαση που λαμβάνεται και αφορά στα επιχειρησιακά προγράμματα (τομεακά και περιφερειακά). Στο πλαίσιο άλλωστε του σχεδιασμού της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, η επιλογή αυτή αναδεικνύεται ακόμα περισσότερο με τη διάθεση του 82% των πόρων του ΕΣΠΑ 2007-2013 στην περιφέρεια.

Σχετικά με την πορεία υλοποίησης του Γ' ΚΠΣ καταγράφονται τα εξής σύμφωνα με τα τελευταία επίσημα στοιχεία (30/9/2008) που είναι καταχωρημένα στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) του ΥΠΟΙΟ:

- Έχει ενεργοποιηθεί το σύνολο του προϋπολογισμού του Γ' ΚΠΣ, με τη δημοσιοποίηση σχετικών προσκλήσεων προς τους τελικούς δικαιούχους (φορείς υλοποίησης), προκειμένου οι τελευταίοι να υποβάλουν προτάσεις ένταξης έργων και δράσεων στα ΕΠ. Το μεγαλύτερο τμήμα του προϋπολογισμού αυτού έχει ενταχθεί στα ΕΠ και έχουν υπογραφεί συμβάσεις σημαντικού ύψους.
- Ο διοικητικός μηχανισμός των ειδικών υπηρεσιών διαχείρισης, που λειτουργεί στους φορείς ευθύνης των ΕΠ (υπουργεία και περιφέρειες), έχει υποδεχθεί για ένταξη στα επιχειρησιακά προγράμματα πάνω από 30.000 προτάσεις έργων και δράσεων από τελικούς δικαιούχους.
- Στα προγράμματα του Γ' ΚΠΣ έχουν ενταχθεί 29.679 έργα και δράσεις, προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης 40,5 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 125% του συνολικού προϋπολογισμού της δημόσιας δαπάνης του Γ' ΚΠΣ. Δηλαδή, το σύνολο του Γ' ΚΠΣ έχει πάρει έγκριση χρηματοδότησης και υλοποίησης.
- Έχουν υπογραφεί συμβάσεις (έχουν αναληφθεί σχετικές νομικές δεσμεύσεις) για έργα και δράσεις προϋπολογισμού 37,0 δισ. ευρώ, ποσό που αντιπροσωπεύει το 114% του συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης του Γ' ΚΠΣ και βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης.
- Με βάση τις δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί και τις αιτήσεις πληρωμών που έχουν υποβληθεί στην ΕΕ, οι εισροές κοινοτικών πόρων ανέρχονται σε 19,4 δισ. ευρώ. Οι πόροι αυτοί υπερβαίνουν το 85% της συνολικής κοινοτικής συμμετοχής που δικαιούται η Ελλάδα για την προγραμματική περίοδο από το Γ' ΚΠΣ (22,7 δισ. ευρώ).

Υλοποίηση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ' ΚΠΣ (2000-2006)

Η υλοποίηση του Γ' ΚΠΣ ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα έχει εξελιχθεί μέχρι σήμερα ως εξής:

Εκπαίδευση & Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση

Έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε φάση ολοκλήρωσης ενδεικτικά σημαντικά έργα όπως:

- η λειτουργία 4.299 ολοήμερων σχολείων,
- η λειτουργία 2.300 ολοήμερων νηπιαγωγείων,
- η εκπαίδευση 271.817 μαθητών με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες,
- η δημιουργία και ενίσχυση σχολικών και κινητών βιβλιοθηκών για 611.416 χρήστες,
- η λειτουργία 130 τμημάτων διεύρυνσης στην ανώτατη εκπαίδευση εκ των οποίων τα 48 είναι νέα τμήματα που ιδρύθηκαν κατά την προγραμματική περίοδο 2000-2006,
- ο εξοπλισμός 14 σχολείων β' ευκαιρίας,
- ο εξοπλισμός 56 ΚΔΑΥ,
- κτιριακές παρεμβάσεις σε 419 εργαστήρια φυσικών επιστημών ενιαίου λυκείου,
- κτιριακές παρεμβάσεις σε 164 εργαστήρια πληροφορικής ενιαίων λυκείων,
- συμπληρωματικός εξοπλισμός σε 36 κεντρικές βιβλιοθήκες ανώτατης εκπαίδευσης,
- 64 νέα σχολικά κτίρια πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- 27 κτίρια στην ανώτατη εκπαίδευση,
- κτιριακές παρεμβάσεις σε 624 ΕΠΑΛ- ΕΠΑΣ- Σχολικά Εργαστήρια (χαρακτηρισμένο από την ΕΕ σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο ως «μεγάλο έργο»).

Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση

Από τα μέχρι 30.8.2008 υλοποιηθέντα έργα έχουν ωφεληθεί 596.899 άτομα. Συγκεκριμένα:

- 137.564 άτομα από ενέργειες κατάρτισης-προκατάρτισης,
- 159.137 άτομα από ενέργειες προώθησης στην απασχόληση,
- 229.450 εργαζόμενοι από ενέργειες κατάρτισης,
- 29.621 γυναίκες από θετικά μέτρα,
- 14.204 άτομα ευπαθών ομάδων από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις,
- 26.893 άτομα από συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες,

Επίσης έχουν δημιουργηθεί 357 δομές κοινωνικής φροντίδας και 119 κέντρα προώθησης απασχόλησης.

Οδικό Αξονες, Λιμάνια, Αστική Ανάπτυξη

Ήδη έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε φάση ολοκλήρωσης σημαντικά έργα, όπως: «Περιφερειακός Δακτύλιος Αττικής» προϋπολογισμού 625 εκατ. ευρώ, «Ολοκλήρωση τμημάτων του ΠΑΘΕ του ΚΠΣ II» προϋπολογισμού 425 εκατ. ευρώ, «Ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου» προϋπολογισμού 111 εκατ. ευρώ, «Ολοκλήρωση τμημάτων ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ του ΚΠΣ II σε Μακεδονία και Θράκη» προϋπολογισμού 553 εκατ. ευρώ, κατασκευή τμημάτων ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ στην Ήπειρο προϋπολογισμού 438 εκατ. ευρώ, «Λεωφόρος Κηφισού» προϋπολογισμού 131 εκατ. ευρώ, το «Μετρό Αθηνών και Σταθμοί Μετεπιβίβασης» προϋπολογισμού 1.153 εκατ. ευρώ κ.λπ.

Σιδηρόδρομοι, Αεροδρόμια, Αστικές Συγκοινωνίες

Μεγάλος αριθμός έργων του προγράμματος εμφανίζει σημαντικό βαθμό ολοκλήρωσης εκ των οποίων ενδεικτικά αναφέρονται:

- Έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του προαστιακού σιδηροδρόμου στο τμήμα από το σιδηροδρομικό κέντρο Αχαρνών μέχρι και το Αεροδρόμιο «Ελ. Βενιζέλος».
- Η κατασκευή της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής, στα τμήματα «Τιθορέα-Λιανοκλάδι» με προϋπολογισμό στο Γ' ΚΠΣ 305,15 εκατ. ευρώ και «Λιανοκλάδι-Δομοκός» με προϋπολογισμό 278,37 εκατ. ευρώ, προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί στο πλαίσιο της επόμενης προγραμματικής περιόδου.

Από τα σιδηροδρομικά έργα που περιλαμβάνονται στο ΕΠ ΣΑΑΣ σημαντικό βαθμό υλοποίησης εμφανίζουν τα έργα αναβάθμισης της υφιστάμενης γραμμής. Έτσι το σχετικό μέτρο με προϋπολογισμό 286 εκατ. ευρώ εμφανίζει δαπάνες σε ποσοστό 94,27%.

- Το έργο «Κατασκευαστικά έργα ανάπτυξης σύγχρονου τροχιόδρομου στη μείζονα περιοχή της Αθήνας» με συγχρηματοδοτούμενο προϋπολογισμό 270 εκατ. ευρώ έχει αποδοθεί στο κοινό και αναμένεται η ολοκλήρωση και του οικονομικού αντικείμενου.
- Ολοκληρώθηκε το φυσικό αντικείμενο των έργων αναβάθμισης 22 σταθμών του ΗΣΑΠ, η ανάπλαση του σταθμού «Νερατζιώτισσα» και η επισκευή της γέφυρας των ΗΣΑΠ στο Μαρούσι.
- Στον τομέα των αστικών συγκοινωνιών έχει ολοκληρωθεί η προμήθεια 283 Τυπικών Αστικών Λεωφορείων με κινητήρα DIESEL, και 121 με κινητήρα CNG (φυσικού αερίου). Επίσης για την αντικατάσταση των πεπαιωμένων οχημάτων του ΗΛΠΑΠ συγχρηματοδοτήθηκε η προμήθεια 50 αρθρωτών και 90 διαξονικών τρόλεϊ. Τα οχήματα αυτά έχουν συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του μεταφορικού έργου που εκτελούν η ΕΘΕΛ και ο ΗΛΠΑΠ.
- Τέλος ολοκληρώθηκε η επέκταση του αεροσταθμού στον κρατικό Αερολιμένα Ηρακλείου «Καζαντζάκης», ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη το μεγάλο έργο της επέκτασης, βελτίωσης & εκσυγχρονισμού του Κρατικού Αερολιμένα Θεσσαλονίκης «Μακεδονία», το οποίο θα ολοκληρωθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ. Στο πλαίσιο του άξονα των αεροδρομίων έχουν ολοκληρωθεί πολλά έργα αναβάθμισης περιφερειακών αεροδρομίων.

Ανταγωνιστικότητα

Μεταξύ των σημαντικών δράσεων που έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης αναφέρονται:

- Ενίσχυση άνω των 25.000 επιχειρήσεων όλων των τομέων (μεταποίησης, εμπορίου, τουρισμού, παροχής υπηρεσιών κ.λπ.) για τον τεχνολογικό και οργανωτικό εκσυγχρονισμό τους και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους. Στις επενδύσεις αυτές συμπεριλαμβάνεται και η ίδρυση περισσότερων από 6.000 νέων επιχειρήσεων από ειδικές ομάδες πληθυσμού (νέων, γυναικών, ατόμων με αναπηρία, πολυτέκνων κ.λπ.).
- Δημιουργία και λειτουργία υποδομών και δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας, όπως Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ), Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας (ΤΑΝΕΟ ΑΕ), Κέντρα Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΚΕΤΑ), Κέντρα Υποδοχής Επενδυτών (ΚΥΕ) κ.λπ.
- Εκσυγχρονισμός τουριστικών υποδομών (ανάδειξη 12 κάστρων, δημιουργία 7 αγκυροβολίων, πρόγραμμα προβολής στις μεγάλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης).
- Ενίσχυση της έρευνας και τεχνολογίας (χρηματοδότηση περισσότερων από 3.500 ερευνητικών έργων και ενίσχυση περισσότερων από 1.000 επιχειρήσεις) και υποστήριξη της τεχνολογικής καινοτομίας (προώθηση της Ζώνης Καινοτομίας Θεσσαλονίκης και των 5 Περιφερειακών Πόλων Καινοτομίας, ανάπτυξη του πρώτου τεχνολογικού cluster, λειτουργία 7 θερμοκοιτίδων νέων επιχειρήσεων κ.λπ.).
- Ανάπτυξη υποδομών ενίσχυσης της ενεργειακής ασφάλειας (ολοκλήρωση ελληνoturκικού αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου, επέκταση των δικτύων φυσικού αερίου υψηλής, μέσης και χαμηλής τάσης κατά 1.260 χιλιόμετρα. για την τροφοδοσία βιομηχανικών αλλά και οικιακών καταναλωτών, αναβάθμιση του σταθμού υγροποιημένου φυσικού αερίου στη Ρεβυθούσα, σταθμός ανεφοδιασμού λεωφορείων με συμπιεσμένο φυσικό αέριο στην Ανθούσα, κατασκευή 3 υποβρύχιων διασυνδέσεων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε νησιά).
- Εξοικονόμηση ενέργειας για ένα καθαρότερο περιβάλλον, με την υλοποίηση περισσότερων από 500 επενδύσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπαραγωγής θερμότητας-ηλεκτρισμού και προώθησης καινοτόμων ενεργειακών λύσεων στα νησιά.

Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου

Μεταξύ των δράσεων που έχουν μέχρι σήμερα προωθηθεί και ήδη χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα αναφέρονται:

- 17.092 επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, με δημόσια δαπάνη 638,98 εκατ. ευρώ,

- η εφάπαξ πριμοδότηση της πρώτης εγκατάστασης 22.796 νέων αγροτών, με δημόσια δαπάνη 337,07 εκατ. ευρώ,
- η ενίσχυση 1.459 επενδυτικών σχεδίων στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, με δημόσια δαπάνη 712,91 εκατ. ευρώ,
- η κατασκευή 55 σημαντικών εγγειοβελτιωτικών έργων συνολικής δημόσιας δαπάνης 405,86 εκατ. ευρώ,
- η χρηματοδότηση 1.593 μικρών επενδυτικών σχεδίων με συνολική δημόσια δαπάνη 178,86 εκατ. ευρώ και 939 μικρών δημόσιων έργων με δημόσια δαπάνη 195,61 εκατ. ευρώ, στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου.

Αλιεία

Μεταξύ των δράσεων που έχουν μέχρι σήμερα προωθηθεί και ήδη χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα αναφέρονται:

- η διάλυση 2.765 αλιευτικών σκαφών, η κατασκευή 279 νέων σκαφών και ο εκσυγχρονισμός 723 αλιευτικών σκαφών,
- η ενίσχυση 260 σχεδίων υδατοκαλλιέργειας και 127 σχεδίων μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων,
- η ένταξη 764 επαγγελματιών αλιέων στα κοινωνικοοικονομικά μέτρα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα,
- δημόσιες υποδομές στον τομέα της αλιείας που αφορούν τη βελτίωση υποδομών και τον εξοπλισμό 76 αλιευτικών λιμανιών και καταφυγίων.

Περιβάλλον

Σημαντικά έργα που ολοκληρώθηκαν ή βρίσκονται σε φάση υλοποίησης είναι μεταξύ άλλων τα εξής:

Σε φάση κατασκευής:

- Η επαναδημιουργία της Λίμνης Κάρλας, εγκεκριμένου προϋπολογισμού στο Γ' ΚΠΣ 115 εκατ. ευρώ. Το μεγάλο αυτό έργο θα αποτελέσει έργο-γέφυρα στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Ολοκληρωμένα:

- Η προμήθεια εξοπλισμού για πυροσβεστικές και διασωστικές επεμβάσεις για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας ύψους 25 εκατ. ευρώ.
- Η προμήθεια σύγχρονων πλοίων αμιγώς απορρυπαντικών ύψους 6,20 εκατ. ευρώ.

Σε φάση υλοποίησης:

- Η ανάπλαση της νέας παραλίας Θεσσαλονίκης (2 έργα) ύψους 11,80 εκατ. ευρώ.
- Επείγοντα αντιπλημμυρικά έργα προστασίας στην Αττική σε συνέχεια των πυρκαγιών του καλοκαιριού 2007 στην Πάρνηθα ύψους 15 εκατ. ευρώ περίπου.
- Διαχείριση και λειτουργία περιοχής Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας ύψους 19,6 εκατ. ευρώ.
- Αποκατάσταση και εξυγίανση περιοχής ρυπασμένης από αμιάντο στον χώρο των μεταλλείων αμιάντου Β. Ελλάδος (ΜΑΒΕ) στο Ζιδάνι Κοζάνης ύψους 6,40 εκατ. ευρώ.
- Η λειτουργία δικτύων παρακολούθησης της ποιότητας των νερών, της ποιότητας του θαλασσίου περιβάλλοντος, της ποιότητας των νερών ακτών κολύμβησης, της ποιότητας των υπόγειων νερών κ.λπ. συνολικού προϋπολογισμού 9,10 εκατ. ευρώ περίπου.
- Η λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος με προϋπολογισμό ύψους 7,40 εκατ. ευρώ.

Επιπλέον, έχει προβλεφθεί η ολοκλήρωση και θέση σε λειτουργία έργων που αφορούν εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και αποχετευτικών δικτύων ύψους 48,80 εκατ. ευρώ περίπου, αποκατάσταση χωματερών (ΧΑΔΑ) προγραμματισμένου ύψους προσκλήσεων 90 εκατ. ευρώ και η κατασκευή μικρών ΧΥΤΑ σε νησιά ύψους 7,3 εκατ. ευρώ, για την προσαρμογή της χώρας στην κοινοτική νομοθε-

σία που αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και ειδικότερα την ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων β' προτεραιότητας και το οριστικό κλείσιμο και αποκατάσταση των ΧΑ-ΔΑ.

Πολιτισμός

Έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε φάση ολοκλήρωσης ενδεικτικά σημαντικά έργα όπως:

- Η δημιουργία πολιτιστικού κέντρου του Μουσείου Μπενάκη προϋπολογισμού 19,5 εκατ. ευρώ.
- Η έκθεση του Μουσείου Μυκηνών προϋπολογισμού 1,5 εκατ. ευρώ.
- Η μελέτη-κατασκευή Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Αρχαίας Ολυμπίας και ΣΠΑΠ προϋπολογισμού 14,5 εκατ. ευρώ.
- Η ολοκλήρωση Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού στη Θεσσαλονίκη προϋπολογισμού 4,99 εκατ. ευρώ.
- Ο εκσυγχρονισμός-επισκευή του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης προϋπολογισμού 26,81 εκατ. ευρώ.
- Η επανέκθεση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου προϋπολογισμού 8,9 εκατ. ευρώ.
- Ανάπλαση - διαμόρφωση δικτύου πεζοδρόμων και κοινοχρήστων χώρων στην περιοχή της Ακρόπολης (οδός Διονυσίου Αρεοπαγίτου) προϋπολογισμού 6,07 εκατ. ευρώ.
- Στερέωση- αναστήλωση μνημείων Λίνδου προϋπολογισμού 4,6 εκατ. ευρώ.
- Αποκατάσταση-ανάδειξη των μεσαιωνικών οχυρώσεων της πόλης της Ρόδου προϋπολογισμού 7,87 εκατ. ευρώ.
- Αναστήλωση-ανάδειξη μνημείων Ασκληπιείου Επιδαύρου προϋπολογισμού 12,4 εκατ. ευρώ.
- Έργα συνολικής ανάδειξης των έξι αρχαιολογικών χώρων της ενοποίησης προϋπολογισμού 4,22 εκατ. ευρώ.
- Συμμετοχή στη χρηματοδότηση του Νέου Μουσείου Ακρόπολης προϋπολογισμού 25 εκατ. ευρώ.
- Ολοκλήρωση Συνεδριακού και Πολιτιστικού Κέντρου Θεσσαλονίκης προϋπολογισμού 29,9 εκατ. ευρώ.
- Ολοκλήρωση Κέντρου Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας 4,2 εκατ. ευρώ.

Υγεία-Πρόνοια

Ήδη έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε φάση ολοκλήρωσης σημαντικά έργα όπως:

- τέσσερα κτιριακά έργα που αφορούν σε νέα αστικά κέντρα υγείας στην Αττική (Αχαρνές, Καλύβια, Ν. Μάκρη, Μαρκόπουλο). Αναμένεται η ολοκλήρωση τεσσάρων ακόμη αστικών κέντρων υγείας (Ελευσίνα, Περιστέρη, Καμένα Βούρλα, Εύοσμος).
- Δημιουργία κέντρων υγείας (νέων) στα Άβδηρα Ξάνθης, στην Όλυμπο Καρπάθου, στην Αντιμάχεια της Κω και στη Μαυροθάλασσα Σερρών.
- Οκτώ κτιριακά έργα που αφορούν στη βελτίωση/ εκσυγχρονισμό υφιστάμενων κτιριακών υποδομών κέντρων υγείας στην Ήπειρο και Αχαΐα.
- Δέκα έργα προμήθειας και αναβάθμισης εξοπλισμού υφιστάμενων μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας που καλύπτουν ανάγκες των ΔΥΠΕ Αττικής, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Κρήτης, Πελοποννήσου, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου.
- Κτιριακά έργα σε νοσηλευτικές μονάδες μεγάλων αστικών κέντρων (7 νοσοκομεία της Αττικής, 3 Θεσσαλονίκης, 1 της Πάτρας, και 1 του Ηρακλείου Κρήτης).
- Έργα που αφορούν στην προμήθεια εξοπλισμού (ιατρικός, ξενοδοχειακός, υψηλής βιο-ιατρικής τεχνολογίας) σε 14 νοσοκομεία της Αττικής και Πειραιά, 6 της Θεσσαλονίκης και 13 στην υπόλοιπη χώρα.
- Έχει ξεκινήσει η λειτουργία 212 δομών αποασυλοποίησης ψυχικά ασθενών (17 ξενώνες, 110 οικοτροφεία, και 92 προστατευμένα διαμερίσματα) και 80 δομών παροχής φροντίδας ψυχικής υγείας, όπως ξενώνες βραχείας νοσηλείας, ψυχιατρικά τμήματα νοσοκομείων, παιδοψυχιατρικό τμήμα νοσοκομείου, ιατροπαιδαγωγικά κέντρα, κινητές μονάδες, κέντρα ημέρας, κέντρα Alzheimer, δο-

μές για αυτιστικά άτομα, δομές για κατ' οίκον φροντίδα. Ταυτόχρονα δημιουργήθηκαν 12 ΚΟΙ-ΣΠΕ.

- Έχουν τεθεί σε λειτουργία τριάντα τρεις (33) δομές αποασυλοποίησης ατόμων με αναπηρίες, δυναμικότητας 216 ατόμων.
- Έχουν τεθεί σε λειτουργία 157 γραφεία παροχής κοινωνικών υποστηρικτικών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο.
- Ολοκληρώθηκε η άρση του ασύλου στα Ψυχιατρικά Νοσοκομεία της Πέτρας Ολύμπου, Κρήτης και Κέρκυρας. Σε εξέλιξη βρίσκεται η κατάργηση του ασύλου στο ΨΝ Παίδων Αττικής, ενώ σημειώνεται σημαντική συρρίκνωση των ασυλικών κλινών στα υπόλοιπα ψυχιατρικά νοσοκομεία.

Κοινωνία της Πληροφορίας

Ήδη έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε φάση ολοκλήρωσης σημαντικά έργα όπως:

- «Προμήθεια και εγκατάσταση υπολογιστικού εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής σε Ενιαία Λύκεια, ΤΕΕ και ΣΕΝΚ» με δημόσια δαπάνη 16,32 εκατ. ευρώ στο Μέτρο 1.1.
- «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση» με δημόσια δαπάνη 77,56 εκατ. ευρώ στο Μέτρο 1.2.
- «Αριάδνη: Σύστημα παροχής υπηρεσιών και διοικητικών πληροφοριών προς τους πολίτες» με δημόσια δαπάνη 74,22 εκατ. ευρώ στο Μέτρο 2.2.
- «Δικτυωθείτε» με συνολική δημόσια δαπάνη 47,11 εκατ. ευρώ στο Μέτρο 3.2.

Περιφερειακή Ανάπτυξη – Περιφερειακό Σκέλος του Γ' ΚΠΣ

Η αναπτυξιακή πολιτική σε περιφερειακό επίπεδο στοχεύει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στην αύξηση της απασχόλησης.

Οι ανωτέρω στόχοι υλοποιούνται μέσω :

- Δεκατριών περιφερειακών προγραμμάτων, ένα για κάθε περιφέρεια της Ελλάδας, στα οποία έχει κατανεμηθεί το 1/3 περίπου των διαθέσιμων πιστώσεων των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2000-2006. Η συνολική διατιθέμενη δημόσια δαπάνη των 13 ΠΕΠ ανέρχεται σε 9,62 δισ. ευρώ, ενώ η κινητοποίηση και συνεισφορά πόρων από τον ιδιωτικό τομέα ανέρχεται περίπου σε 1,6 δισ. ευρώ.
- Της συμπληρωματικότητας και συνέργειας με τα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα και της διάθεσης σημαντικών πόρων για δράσεις σε όλους τους τομείς και σε όλες τις περιφέρειες.
- Της επιπλέον ενίσχυσης της αναπτυξιακής προσπάθειας όλων των περιφερειών από το ταμείο συνοχής και τις κοινοτικές πρωτοβουλίες.

Προτεραιότητες των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων -Υλοποίηση

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες που έχουν τεθεί σε κάθε ΠΕΠ και είναι εξειδικευμένες για κάθε περιφέρεια, αφορούν στη βελτίωση των υποδομών, στην ενίσχυση του παραγωγικού περιβάλλοντος, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην αναβάθμιση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Η κατανομή των πόρων στις διάφορες προτεραιότητες και στους αντίστοιχους τομείς διαφοροποιείται από περιφέρεια σε περιφέρεια αντανakλώντας τις τοπικές προτεραιότητες και την οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα.

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες υλοποιούνται μέσω δράσεων που αφορούν όλους τους τομείς, με τη συγχρηματοδότηση και των τριών διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο) και περιλαμβάνουν δράσεις:

- βελτίωσης των υποδομών,
- ενίσχυσης του παραγωγικού περιβάλλοντος (πρωτογενής τομέας, μεταποίηση-υπηρεσίες, τουρισμός, έρευνα & τεχνολογία),
- βελτίωσης της ποιότητας ζωής (περιβάλλον, πολιτισμός, υποδομές υγείας-πρόνοιας, υποδομές εκπαίδευσης),
- αναβάθμισης και αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού.

Τα οικονομικά στοιχεία από τη μέχρι σήμερα υλοποίηση ενός μεγάλου αριθμού έργων και δράσεων όλων των τομέων σε όλες τις περιφέρειες της χώρας έχουν ως εξής:

Έχουν υπογραφεί συμβάσεις ύψους 11,89 δισ. ευρώ που υπερκαλύπτουν το σύνολο των εγκεκριμένων δημόσιων δαπανών του περιφερειακού σκέλους (123,6%), ενώ από την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου των έργων έχουν ήδη απορροφηθεί 8,57 δισ. ευρώ, που αντιστοιχούν στο 89,1% των διατιθέμενων πόρων.

Για την ενεργοποίηση των σχετικών δράσεων των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ' ΚΠΣ, το ΥΠΟΙΟ προχώρησε σταδιακά στο σχεδιασμό αλληπάλληλων προκηρύξεων για την υποβολή επενδυτικών προτάσεων στους τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού, των νέων τεχνολογιών και του τριτογενή τομέα.

Στους τομείς της μεταποίησης και του τουρισμού έχουν ήδη προκηρυχθεί τρεις κύκλοι ενίσχυσης ΜΜΕ. Επιπλέον έχει προκηρυχθεί ένας κύκλος που αφορά στην ενίσχυση ΜΜΕ σε περιοχές ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης, ένας κύκλος που αφορά στην ενίσχυση ΜΜΕ στους τομείς της νέας οικονομίας (ψηφιακές τεχνολογίες), ένας κύκλος που αφορά στην ενίσχυση ΜΜΕ στον τομέα εμπόριο και παροχή υπηρεσιών και ένας κύκλος που αφορά στην ενίσχυση μεταποιητικών και εμπορικών ΜΜΕ με διακρατική δραστηριότητα.

Συνολικά, οι δράσεις αυτές αφορούν στην έγκριση για ενίσχυση 27.000 περίπου επενδυτικών σχεδίων, αποβλέπουν δε στη δημιουργία περισσότερων από 35.000 νέων θέσεων εργασίας, στοχεύοντας στην υλοποίηση επενδύσεων συνολικού προϋπολογισμού μεγαλύτερου από 3,60 δισ. ευρώ.

2. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και κοινωνική πολιτική

Απασχόληση και κοινωνική ασφάλιση

Στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων και των κατευθύνσεων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας συνεχίζεται η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και της κοινωνικής συνοχής. Σαφής στόχος παραμένει η διατήρηση ικανοποιητικών ρυθμών ανάπτυξης παρά το δυσμενές διεθνές οικονομικό περιβάλλον, η περαιτέρω μείωση της ανεργίας και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Αποτέλεσμα της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής και ιδιαίτερα της εφαρμογής ενός συνεπούς προγράμματος διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, αποτελούν οι σημαντικές επιδόσεις στον τομέα της αγοράς εργασίας. Συγκεκριμένα, το ποσοστό ανεργίας από 10,2% το δεύτερο τρίμηνο του 2004, υποχώρησε το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008 στο 7,2%, που είναι το χαμηλότερο ποσοστό από το 1998, έτος κατά το οποίο άρχισε η διεξαγωγή της έρευνας εργατικού δυναμικού της ΕΣΥΕ σε τριμηνιαία βάση.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής που σκοπό έχει την ανάπτυξη και την ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής έχει δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στις δράσεις βελτίωσης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού. Οι δράσεις αυτές στοχεύουν στην πλήρη απασχόληση, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας και στην αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο.

Βασικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων αυτών αποτελεί το νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού 2007-2013», συνολικής δημόσιας δαπάνης 3,13 δισ. ευρώ. Ήδη υλοποιείται το πρώτο συγχρηματοδοτούμενο έργο, που αφορά την εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής για 16.000 εργαζόμενες μητέρες.

Κεντρική προτεραιότητα αποτελεί η αύξηση της απασχόλησης των πιο ευπαθών ομάδων του πληθυσμού που πλήττονται περισσότερο από την ανεργία όπως των γυναικών, των νέων και των μακροχρόνια ανέργων. Η βελτίωση δε της εκπαίδευσης και της κατάρτισης των ατόμων με αναπηρία, των μεταναστών και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού θα διευκολύνει την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας με τη διασφάλιση παράλληλα ενός αξιοπρεπούς κοινωνικοοικονομικού επιπέδου διαβίωσης.

Φορέας υλοποίησης των πολιτικών απασχόλησης είναι ο ΟΑΕΔ, ο οποίος σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα τοποθέτησης ανέργων σε θέσεις επιδοτούμενης απασχόλησης, προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας (stage) των νέων, που τους βοηθούν στη συνέχεια να βρουν μία σταθερή θέση εργασίας.

Παράλληλα, συνεχίζεται η οργανωτική αναβάθμιση των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ, με σκοπό την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Οι 121 δομές απασχόλησης (Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης) του ΟΑΕΔ μετεξελίσσονται σε σημεία εξυπηρέτησης μίας στάσης (one stop shops ή ΚΠΑ-2), γίνεται καλύτερη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων με στόχο την αποτελεσματική και εξατομικευμένη υποστήριξη των ανέργων και διαμορφώνεται σταδιακά η «ηλεκτρονική διακυβέρνηση» του ΟΑΕΔ.

Επίσης, ενεργοποιείται πλήρως το εθνικό σύστημα σύνδεσης της επαγγελματικής κατάρτισης με την απασχόληση για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων δράσεων στο πεδίο της δια βίου μάθησης (διερεύνηση πραγματικών αναγκών της αγοράς εργασίας και σύνδεσής τους με την εκπαίδευση και την κατάρτιση, ανάπτυξη επαγγελματικών προγραμμάτων, ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, πιστοποίηση δεξιοτήτων).

Η ολοκλήρωση ενός συνολικού σχεδίου μεταρρύθμισης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης έγινε με την ψήφιση και την εφαρμογή του ν. 3655/2008. Με την υλοποίηση του νόμου αυτού επιχειρείται η αντιμετώπιση συσσωρευμένων παθογενειών του ασφαλιστικού συστήματος, όπως ο πολυκερματισμός, η πολυνομία, οι ανεξέλεγκτες δαπάνες των κλάδων υγείας των ασφαλιστικών φορέων. Παράλληλα, επιδιώκεται με τις ενοποιήσεις και τις εντάξεις ταμείων η δημιουργία μεγαλύτερων και ισχυρότερων φορέων κοινωνικής ασφάλισης που θα εγγυώνται ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό δίκτυο ασφάλειας για την προστασία των οικονομικά ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού.

Η εφαρμογή του νόμου προχώρησε με γοργούς ρυθμούς και τον Ιούνιο 2008 τέσσερα (4) επικουρικά ταμεία εντάχθηκαν στο ΕΤΕΑΜ, τον Αύγουστο είκοσι τέσσερα (24) ταμεία και κλάδοι εντάχθηκαν σε πέντε (5) υφιστάμενα ασφαλιστικά ταμεία και τον Οκτώβριο ενοποιήθηκαν και τα υπόλοιπα. Με τις ενοποιήσεις αυτές αναδιοργανώθηκε ριζικά το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στη χώρα. Έτσι σήμερα έχουμε μόνο δέκα τρία (13) ταμεία για όλους τους ασφαλισμένους. Πιο συγκεκριμένα από 1-10-2008 υπάρχουν πέντε (5) ταμεία κύριας ασφάλισης, έξι (6) ταμεία επικουρικής ασφάλισης και δύο (2) ταμεία πρόνοιας.

Με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου έγιναν και άλλες σημαντικές παρεμβάσεις:

- Καθιερώθηκε ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ), ως ο υποχρεωτικός, ενιαίος και μοναδικός αριθμός που θα χαρακτηρίζει κάθε συναλλαγή του πολίτη με τον εργασιακό και τον ασφαλιστικό του φορέα. Από την 1^η Ιουνίου 2009 κανένας Έλληνας δεν θα μπορεί να εργαστεί, να συνταξιοδοτηθεί, να έχει περίθαλψη δίχως να χρησιμοποιήσει την κάρτα με το μοναδικό αριθμό της κοινωνικής του ασφάλισης. Με τον τρόπο αυτό θα τεθεί υπό έλεγχο η αδήλωτη εργασία και θα επιτευχθεί η περιστολή της εισφοροδιαφυγής και ο περιορισμός της σπατάλης στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

- Δημιουργήθηκε το Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), με το οποίο ενισχύεται το ασφαλιστικό μας σύστημα σε μία περίοδο για την οποία προβλέπεται να υπάρχουν αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησής του.

Κοινωνική προστασία

Παρά τη μεγάλη δημοσιονομική προσαρμογή, που ήταν υποχρεωμένη να κάνει η νέα διακυβέρνηση, πήρε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την εισοδηματική στήριξη των χαμηλοσυνταξιούχων και των ανέργων. Έτσι τη διετία 2007-2008 οι συντάξεις του ΟΓΑ, το ΕΚΑΣ και το επίδομα ανεργίας αυξήθηκαν κατά 45%, 43,5% και 30% αντίστοιχα, φθάνοντας τα 330, 230 και 404 ευρώ. Επίσης, ρυθμίστηκε το επίδομα ανεργίας, τόσο ως προς το ύψος όσο και ως προς τον τρόπο υπολογισμού του. Εφεξής θα υπολογίζεται στο 55% του βασικού ημερομισθίου και θα προσαυξάνεται σταθερά βάσει των συμφωνιών των κοινωνικών εταίρων.

Για το 2009 οι πιστώσεις που προβλέπονται για τα Υπουργεία Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αυξάνονται σημαντικά κατά 12,9% και 8,7% αντίστοιχα, σε σχέση με τις αντίστοιχες του τρέχοντος έτους.

Άμεσος στόχος των αυξημένων αυτών παροχών είναι να μετριασθούν όσο το δυνατόν οι επιπτώσεις από τη διεθνή οικονομική κρίση στους πολίτες και ιδιαίτερα στους οικονομικά ασθενέστερους. Έτσι ενεργοποιείται το Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής με το οποίο θα χρηματοδοτούνται δράσεις ειδικής εισοδηματικής ενίσχυσης των συμπολιτών μας που έχουν τις μεγαλύτερες ανάγκες. Μέσω της λειτουργίας του ταμείου αυτού επιχειρείται η άμβλυση του προβλήματος της αναποτελεσματικότητας των κοινωνικών δαπανών, δεδομένου ότι από τις γενικές κοινωνικές δαπάνες μεταβαίνουμε σε δαπάνες που είναι στοχευμένες στα φτωχά και πολύ φτωχά νοικοκυριά. Τα ποσά που θα καταβάλλονται στους δικαιούχους θα διαμορφώνονται με βάση κοινωνικά κριτήρια, όπως για άνεργους, χαμηλοσυνταξιούχους και μονογονεϊκές οικογένειες.

Εξάλλου, με το δεδομένο της διεθνούς οικονομικής κρίσης και προκειμένου να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι επιπτώσεις στη χώρα μας, η Κυβέρνηση προώθησε ήδη το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο για ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας και για τη διασφάλιση των συμφερόντων των καταθετών και των δανειοληπτών. Με την εφαρμογή των σχεδίων αυτών θωρακίζεται η ελληνική οικονομία, εξασφαλίζεται η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων και απομακρύνεται το ενδεχόμενο αύξησης της ανεργίας.

Επίσης, με την ψήφιση του ν. 3631/2008 υλοποιήθηκε η δέσμευση της Κυβέρνησης για τη χορήγηση του πολυτεχνικού επιδόματος και στις τρίτεκνες οικογένειες. Η χορήγηση του επιδόματος πραγματοποιείται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τις πολύτεκνες οικογένειες και αποτελεί ένα ακόμα σημαντικό βήμα προς την πλήρη εξίσωση των τρίτεκνων οικογενειών με τις πολύτεκνες.

Τέλος, στο πλαίσιο της προστασίας της μητρότητας εφαρμόζεται ήδη από τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας, με συγχρηματοδότηση, ένα φιλόδοξο πρόγραμμα για παροχή φροντίδας και φιλοξενίας σε βρέφη, νήπια και παιδιά καθώς και σε νήπια, παιδιά και εφήβους με ειδικές ανάγκες από δομές για όλο το σχολικό έτος.

Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις

Για την ενίσχυση του εισοδήματος μεγάλων κατηγοριών συνταξιούχων υλοποιούνται ρυθμίσεις από τις οποίες προκύπτουν αυξήσεις των συντάξεων πέραν της εισοδηματικής πολιτικής. Ειδικότερα:

- Στους πολιτικούς συνταξιούχους του Δημοσίου καταβάλλεται από 1/7/2009 η τρίτη δόση (35,20 ευρώ) του επιδόματος των 140,80 ευρώ.
- Ενσωματώνεται από 1/1/2009 στο συντάξιμο μισθό των πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων προϊστάμενων οργανικών μονάδων η δεύτερη δόση (30%) του επιδόματος θέσης ευθύνης.

- Επεκτείνεται και σε άλλες κατηγορίες εργαζομένων των δήμων ο θεσμός των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων με ταυτόχρονη βελτίωση των σχετικών οικονομικών ωφελημάτων (χορήγηση μισθολογικών κλιμακίων και ενσωμάτωση στις συντάξιμες αποδοχές του επιδόματος ειδικής απασχόλησης).

3. Φορολογική πολιτική

Με την τρίτη φάση της φορολογικής μεταρρύθμισης η οποία άρχισε τα προηγούμενα έτη και είχε στόχο την απλοποίηση και ορθολογικοποίηση της φορολογίας των φυσικών προσώπων και τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης, μειώνονται σταδιακά έως το 2009 οι φορολογικοί συντελεστές για τα νοικοκυριά.

Ειδικότερα προβλέπονται:

- Αύξηση του αφορολόγητου ποσού των φυσικών προσώπων με παράλληλη σταδιακή μείωση των ενδιάμεσων συντελεστών της κλίμακας των μισθωτών-συνταξιούχων, καθώς και των μη μισθωτών-επαγγελματιών στο κεντρικό κλιμάκιο εισοδήματος μέχρι και τα 30.000 ευρώ.
- Μείωση του συντελεστή φορολόγησης από 29% σε 27% το έτος 2008 και περαιτέρω στο 25% για το έτος 2009.
- Μείωση του συντελεστή φορολόγησης από 39% σε 37% το έτος 2008 και σε 35% το έτος 2009 του κλιμακίου εισοδήματος από 30.001 ευρώ μέχρι 75.000 ευρώ.
- Επιβολή συντελεστή φορολόγησης 10% στο πρώτο κλιμάκιο (0-10.500) της κλίμακας των μη μισθωτών-επαγγελματιών, μειωμένο με τα αφορολόγητα ποσά που προβλέπονται ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων που βαρύνουν το φορολογούμενο, όταν οι τελευταίοι δηλώνουν εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα και από ατομική εμπορική επιχείρηση. Από τον παραπάνω συντελεστή φορολόγησης εξαιρούνται πλήρως για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης οι νέοι επαγγελματίες για τρία χρόνια και περαιτέρω οι ελεύθεροι επαγγελματίες επιπλέον τρία χρόνια και μέχρι την ηλικία των 30 ετών, οι τρίτεκνοι-πολύτεκνοι, καθώς και οι ανάπηροι.
- Μειώνεται ο ενδιάμεσος φορολογικός συντελεστής 25% της κλίμακας των μισθωτών-συνταξιούχων κατά μία ποσοστιαία μονάδα κάθε έτος, αρχίζοντας από το έτος 2010 μέχρι και το 2014 και θα διαμορφωθεί τελικώς σε 20%.
- Σταδιακή μείωση, κατά μία ποσοστιαία μονάδα, για τα επόμενα πέντε έτη (από το 2010 μέχρι και τη διαχειριστική χρήση 2014) του συντελεστή φορολογίας 25% που εφαρμόζεται στα καθαρά κέρδη των κοινοπραξιών, καθώς και των αστικών, συμμετοχικών και αφανών εταιριών, με σκοπό τη φορολογική ελάφρυνση αυτών επειδή αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω του μικρού μεγέθους τους.
- Απαλλαγή από το φόρο των επιδομάτων της τρίτεκνης μητέρας που χορηγούνται από 1^η Ιανουαρίου 2008 με το ν. 3631/08.

Επίσης, με τις ρυθμίσεις του ν. 3697/2008 επέρχεται δικαιότερη κατανομή της φορολογικής επιβάρυνσης, καθώς τα νέα μέτρα δεν θίγουν τους μισθωτούς και τον αγροτικό πληθυσμό και περαιτέρω μειώνεται εκ νέου σταδιακά ο συντελεστής φορολογίας των επιχειρήσεων, ούτως ώστε να διευκολυνθεί η προσπάθειά τους για διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς τους εντός του δύσκολου οικονομικού περιβάλλοντος, που δημιούργησε η πρόσφατη διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση.

Ειδικότερα:

- Επιβλήθηκε αυτοτελής φορολογία με συντελεστή 10% στα μερίσματα που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες, ενώ μέχρι τώρα με την καταβολή του φόρου εισοδήματος από το νομικό πρόσωπο επί των συνολικών κερδών του εξαντλείτο και η φορολογική υποχρέωση των μετόχων για τα κέρδη που λάμβαναν. Ο εν λόγω φόρος βαρύνει τον μέτοχο και επομένως, πέραν από την κοινωνική διάσταση της νέας αυτής φορολογίας, η επιβολή της αποτρέπει τις ανώνυμες εταιρείες από τη διανομή μεγάλου τμήματος των κερδών με τελικό αποτέλεσμα τη βελτίωση των ιδίων κεφαλαίων και της ανταγωνιστικότητάς τους.

- Για λόγους ενιαίας φορολογικής αντιμετώπισης προς τα μερίσματα, αλλά και την αποφυγή καταστρατηγήσεων, η πιο πάνω αυτοτελής φορολογία 10% επιβλήθηκε και στις άλλες μορφές διανεμομένων κερδών (αμοιβές μελών ΔΣ, διανεμόμενα κέρδη στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό κ.λπ.) και αυξήθηκε από 25% σε 35% ο συντελεστής φορολογίας των αμοιβών των μελών ΔΣ, του διευθύνοντος συμβούλου κ.λπ.
- Επιβλήθηκε αυτοτελής φορολόγηση με συντελεστή 10% στην υπεραξία που προκύπτει από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο για όσες μετοχές αποκτώνται από την 1/1/2009 και μετά, με παράλληλη κατάργηση της έμμεσης φορολογίας 1,5% επί της αξίας των μετοχών που πωλούνται.
- Επιβλήθηκε φόρος 1,5% και επί της αξίας των εισηγμένων μετοχών που μεταβιβάζονται μέσω εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών από 1/1/2009 όταν δεν υπόκειται σε φορολογία η υπεραξία που προκύπτει από την πώληση, δηλαδή για μετοχές που έχουν αποκτηθεί μέχρι 31/12/2008.
- Υπήχθη σε φορολογία με τις γενικές διατάξεις, ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, η ωφέλεια που αποκτούν τα στελέχη (κυρίως) των επιχειρήσεων και το προσωπικό τους από τη χορήγηση μετοχών τους, εισηγμένων σε χρηματιστήριο σε πολύ χαμηλότερη τιμή από αυτή του χρηματιστηρίου (stock options).
- Αυξήθηκε από 65% σε 80%, από το οικονομικό έτος 2009 και επόμενα, το ποσοστό προκαταβολής που βεβαιώνεται σε βάρος των ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών (πλην τραπεζών για τις οποίες ισχύει ποσοστό 100%), των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, των συνεταιρισμών, των αλλοδαπών επιχειρήσεων και των δημοτικών - κοινοτικών επιχειρήσεων κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
- Μειώνεται σταδιακά, κατά μία ποσοστιαία μονάδα ανά διαχειριστική περίοδο, από 25% που ισχύει σήμερα σε 20% μέχρι το 2014, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των ανωνύμων εταιρειών, των ΕΠΕ, των συνεταιρισμών και των αλλοδαπών επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα, καθώς και των προσωπικών εταιρειών και των κοινωνιών αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα.

Για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής που βλάπτει το κοινωνικό σύνολο και την αποκατάσταση της φορολογικής δικαιοσύνης, προβλέπεται:

- Στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών με επιλεγμένο προσωπικό, μετά από αξιολόγηση. Η θητεία τους θα είναι ως δύο τετραετίες, με ενδιάμεση αξιολόγηση στο τέλος της πρώτης τετραετίας.
- Ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων χρεών με σκοπό την αποτελεσματικότερη είσπραξη των δημοσίων εσόδων.
- Περαιώση των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων. Με αυτήν επιδιώκεται η ελάφρυνση των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών από τη συσσώρευση μεγάλου αριθμού εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, η ταχύρρυθμη είσπραξη των φορολογικών εσόδων και η απαλλαγή των επιχειρήσεων από τις εκκρεμότητες προς τόνωση της επιχειρηματικότητας.

Περαιτέρω, στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης, που συντελέστηκε με την κατάργηση του φόρου μεγάλης ακίνητης περιουσίας και την επιβολή του ενιαίου τέλους ακινήτων το προηγούμενο έτος, επιδιώκεται η απλοποίηση της φορολόγησης των ακινήτων σε συνδυασμό με την καθολική και δίκαιη επιβολή του τέλους αυτού. Ήδη, κατά το τρέχον έτος πρόκειται να εξορθολογισθεί η επιβολή του ενιαίου τέλους ακινήτων με την απαλλαγή της κύριας κατοικίας της οικογένειας.

Επιπλέον στα πλαίσια της λήψης μέτρων για την εντατικοποίησης δράσης της Τελωνειακής Υπηρεσίας για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, προβλέπεται:

- Ο εξοπλισμός της Τελωνειακής Υπηρεσίας με πλοία ανοικτής θαλάσσης και ελικόπτερο για τη διενέργεια ελέγχων καταπολέμησης του λαθρεμπορίου και της παράνομης διακίνησης όπλων, ναρκωτικών κ.λπ. και την πληρέστερη επιτήρηση των χερσαίων και θαλάσσιων χώρων.
- Η εφαρμογή του ήδη υφιστάμενου συστήματος παρακολούθησης «ΗΦΑΙΣΤΟΣ» με το οποίο παρακολουθείται η διακίνηση του πετρελαίου θέρμανσης από τους χώρους διύλισης μέχρι και την παράδοση των καυσίμων στον παραλήπτη. Με το σύστημα αυτό περιορίζονται δραστικά τα περιθώρια λαθρεμπορικών πράξεων.

- Η σύσταση κέντρου ελέγχου-θαλάμου επιχειρήσεων για την ηλεκτρονική παρακολούθηση διακίνησης καυσίμων ναυτιλίας με το Αυτόματο Σύστημα Προσδιορισμού Ταυτότητας Πλοίων (AUTOMATIC IDENTIFICATION SYSTEM – A.I.S.) σε πλωτά εφοδιαστικά μέσα μεταφοράς αφορολόγητων καυσίμων. Με αυτό παρακολουθείται η κίνηση των εφοδιαστικών πλοίων και συντονίζονται οι έλεγχοι σε αυτά, ώστε να διασφαλίζεται η αξιόπιστη και αποτελεσματική παρακολούθηση των κινήσεών τους.
- Η παροχή κινήτρων για την αποκάλυψη φαινομένων παραβατικής συμπεριφοράς επί τελωνειακών υποθέσεων και μέτρα που ελήφθησαν για την πάταξη αυτής.

4. Τομείς προτεραιότητας

Διοικητική μεταρρύθμιση, τοπική αυτοδιοίκηση, δημόσια τάξη

Η δημιουργία μιας επιτελικής διοίκησης, με σταθερούς εσωτερικούς αρμούς και επιχειρησιακή ευελιξία και αποτελεσματικότητα, είναι ο κεντρικός στόχος του Υπουργείου Εσωτερικών. Στο πλαίσιο αυτό εφαρμόζεται το ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα για τη «Διοικητική Μεταρρύθμιση» 2007-2013, με το οποίο σημειώθηκε και η έναρξη εφαρμογής του ΕΣΠΑ, καλύπτοντας τόσο τη δημόσια διοίκηση όσο και την τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία, άλλωστε, δέχεται και το μεγαλύτερο όγκο των συναλλαγών με τον πολίτη. Προτεραιότητα του εν λόγω επιχειρησιακού προγράμματος αποτελούν οι τομείς της υγείας (ηλεκτρονικός φάκελος του ασθενούς), της πολιτικής προστασίας (ενίσχυση της δασοπροστασίας) και της απλούστευσης των διαδικασιών (εμπέδωση κανόνων καλής νομοθέτησης). Υποστηρικτικό δε εργαλείο στις δράσεις του είναι το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Πολιτεία 2008-2010», το οποίο ταυτόχρονα υποστηρίζει έργα που αφορούν στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας μεγάλων έργων πληροφορικής, με στόχο τη ριζική καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Η επένδυση στις νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη μετάβαση σε μια ψηφιακή και διαφανή δημόσια διοίκηση, με πυρήνα τις ψηφιακές διαδικασίες και συναλλαγές, και την ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών. Οι δράσεις αυτές υποστηρίζονται μέσα από τα μεγάλα έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που πραγματοποιούνται ιδίως από την «Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ» και δίνουν ήδη τα πρώτα ορατά και μετρήσιμα αποτελέσματά τους στον τομέα της καταπολέμησης της γραφειοκρατίας, της εμπέδωσης της διαφάνειας και της αναβάθμισης των υπηρεσιών που παρέχονται στον πολίτη.

Με έμφαση στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην περιφέρεια, εφαρμόζονται ειδικές δράσεις και δημιουργούνται οι αναγκαίες υποδομές για τη δημιουργία συνθηκών ασφαλών ψηφιακών συναλλαγών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, ιδίως στο πλαίσιο του εθνικού συστήματος αυθεντικοποίησης και ασφάλειας των συναλλαγών, στο οποίο θα συνδεθούν όλα τα επιμέρους ψηφιακά συστήματα που αναπτύσσουν οι δημόσιοι φορείς. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει τέσσερα άρρηκτα συνδεδεμένα έργα:

- Το Δίκτυο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», το οποίο ήδη εξυπηρετεί, ως τώρα, σχεδόν 3.000 φορείς του Δημοσίου και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Καλύπτει όλες τις προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες (τηλεφωνία, τηλεδιάσκεψη, διαδίκτυο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κ.λπ.), με παράλληλη μείωση - έως 40% - του κόστους τηλεπικοινωνιών.
- Την εθνική πύλη «ΕΡΜΗΣ», η οποία αποτελεί το εθνικό σημείο αναφοράς και λειτουργεί ως υπηρεσία μιας στάσης για την ψηφιακή επικοινωνία των πολιτών και των επιχειρήσεων με τη δημόσια διοίκηση.
- Τη διαχείριση των ψηφιακών πιστοποιητικών του Δημοσίου.
- Το ενιαίο σύστημα διαλειτουργικότητας, με το οποίο δημιουργούνται ενιαίοι κανόνες για την τυποποιημένη ψηφιακή επικοινωνία μεταξύ όλων των υπηρεσιών του δημοσίου και της πληθώρας των πληροφοριακών συστημάτων του, με γνώμονα τη γενίκευση των ολοκληρωμένων συναλλαγών.

Ειδική μνεία πρέπει να γίνει στο εθνικό δημοτολόγιο, τις δημοτικές διαδικτυακές πύλες, στο «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα των Περιφερειών», στα «Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων», καθώς και στο έργο POLICE ON LINE, το οποίο τέθηκε φέτος σε λειτουργία, και αφορά στη δημιουργία μιας καινούργιας πληροφοριακής και τηλεπικοινωνιακής υποδομής, με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων στον πολίτη υπηρεσιών και την αύξηση της αποτελεσματικότητας της αστυνομίας. Ταυτόχρονα το έργο “E-Themis” παρέχει τη δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να έχει δωρεάν πρόσβαση στο σύνολο της ελληνικής νομοθεσίας (νόμοι, διατάγματα και κανονιστικές αποφάσεις, όπως δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως) από συστάσεως του Ελληνικού Κράτους. Η διαρκής επικαιροποίηση που γίνεται διασφαλίζει την ακρίβεια των στοιχείων.

Χαρακτηριστικές ψηφιακές υπηρεσίες, που έχουν ολοκληρωθεί ή ολοκληρώνονται άμεσα, στοχεύουν να διευκολύνουν παροχές του πολίτη που αφορούν στο ποινικό μητρώο, το ΑΣΕΠ, το Ειδικό Ληξιαρχείο Αθηνών, την πυρασφάλεια, τις αποζημιώσεις των αγροτών, τη δημοσίευση των ΦΕΚ, τις δημοπρασίες του ΟΔΔΥ, την Ελληνική Αστυνομία, τη φορολογία, την πολεοδομία, και την υποβολή του Μηχανογραφικού Δελτίου Υποψηφίων στα ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Προτεραιότητες της διοικητικής μεταρρύθμισης αποτελούν η ενισχυμένη αποκέντρωση και η ισχυρή τοπική αυτοδιοίκηση. Προς την κατεύθυνση αυτή ιδιαίτερα σημαντική είναι η σύσταση των 13 αναπτυξιακών οργανισμών περιφέρειας, που αποτελεί μέρος του ΕΣΠΑ 2007-2013. Καθένας απ’ αυτούς συστήνεται στην έδρα κάθε περιφέρειας, με τη μορφή ανώνυμης εταιρίας, στην οποία συμμετέχουν και εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης. Σκοπός είναι η υποστήριξη του αναπτυξιακού σχεδιασμού, αλλά και της εκτέλεσης των έργων σε κάθε περιφέρεια. Με τον τρόπο αυτόν ενισχύεται η τοπική αυτοδιοίκηση τόσο σε επίπεδο τεχνογνωσίας όσο και σε επίπεδο στελεχιακού δυναμικού, αντιμετωπίζεται ο κίνδυνος της απώλειας πόρων λόγω καθυστερήσεων και διασφαλίζεται η αναπτυξιακή προοπτική των τοπικών κοινωνιών με πλήρη σεβασμό στη συνταγματικά κατοχυρωμένη αυτοτέλεια των ΟΤΑ. Το ανωτέρω αποκεντρωμένο σχήμα εκτέλεσης και διαχείρισης των έργων συμπληρώνεται με τη σύσταση των δύο ανώνυμων εταιριών της τοπικής αυτοδιοίκησης, της ΔΗΜΟΣ ΑΕ και της ΝΟΜΟΣ ΑΕ, οι οποίες θ’ αναλάβουν την πιστοποίηση και υποστήριξη των ΟΤΑ, ενισχύοντας και στηρίζοντας τις αναπτυξιακές πρωτοβουλίες τους και, συμβάλλοντας έτσι, στην καλύτερη απορρόφηση των πόρων επ’ ωφελεία των τοπικών κοινωνιών.

Στα αναπτυξιακά προγράμματα των δήμων και κοινοτήτων περιλαμβάνεται και το πρόγραμμα «ΘΗ-ΣΕΑΣ», που είναι ένα ανθρωποκεντρικό πρόγραμμα, με έντονη περιβαλλοντική διάσταση και ουσιαστικές εγγυήσεις διαφάνειας. Ένα νέο χρηματοδοτικό εργαλείο, το οποίο επιτρέπει την ενίσχυση της περιφέρειας με υποδομές που δεν έχουν τόσο ανταποδοτικό όσο κοινωνικό χαρακτήρα αποτελούν οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ). Ως σήμερα έχουν εγκριθεί 167 προτάσεις ΟΤΑ για την κατασκευή έργων με στόχο την αναβάθμιση της καθημερινότητας (χώρων στάθμευσης, δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, τουριστικών και ενεργειακών υποδομών κ.λπ.).

Δρομολογήθηκαν βιώσιμες λύσεις στο κρίσιμο πρόβλημα της διαχείρισης και διάθεσης στερεών αποβλήτων. Με συντονισμένες θεσμικές παρεμβάσεις ο Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ) κατέστη μοναδικός υπόχρεος και αρμόδιος φορέας της τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων της οικείας διαχειριστικής ενότητας και έγινε υποχρεωτική για τους ΟΤΑ η σύστασή του.

Διασφαλίστηκαν οι αναγκαίοι πόροι για τη συνέχιση των προγραμμάτων «Βοήθεια στο Σπίτι», «Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας», «Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), καθώς και των δομών των βρεφονηπιακών σταθμών ή και βρεφονηπιακών σταθμών ολοκληρωμένης φροντίδας (Τμήμα Νηπίων ΜΕΑ), Παιδικών Σταθμών, Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης για Παιδιά με Αναπηρία (ΚΔΑΠ ΜΕΑ), που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης από τις επιχειρήσεις των ΟΤΑ.

Ταυτόχρονα, προωθούνται τα ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, ένα έργο που εκτελείται από την «Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ» και το οποίο επικεντρώνεται στην υποστήριξη και τον εκσυγχρονισμό, με ψηφιοποίηση των διαδικασιών δώδεκα λειτουργικών περιοχών των ΝΑ, οι οποίες αντιστοιχούν στις Διευθύνσεις που έχει κάθε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Το έργο, το οποίο βρίσκεται σε λειτουργική διασύνδεση με το Δίκτυο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», περιλαμβάνει ιδίως έργα για τον εκσυγχρονισμό του βασικού εξοπλισμού πληροφορικής και παροχή βασικών τηλεματικών υπηρεσιών σε όλες τις ΝΑ, ανάλογες με αυτές που παρέχει και το Δίκτυο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ».

Το 2008 εγκρίθηκε και ήδη εφαρμόζονται οι άξονες του τριετούς προγράμματος πολιτικής δημόσιας τάξης και ασφάλειας (2008-2010). Το πρόγραμμα στηρίζεται ιδίως στο διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο αστυνομικής δράσης, το οποίο είναι προσαρμοσμένο στα προβλήματα εγκληματικότητας που αναπτύσσονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Οι βασικές καινοτομίες του νέου προτύπου αστυνομικής δράσης συνίστανται κυρίως:

- Στην ανάπτυξη και διεύρυνση της συνεργασίας με τους δήμους, τις κοινότητες και τις νομαρχίες στον τομέα της πρόληψης και αντιμετώπισης των τοπικών προβλημάτων που συνδέονται με την εγκληματικότητα.
- Στην κατά τόπους χαρτογράφηση όλων των τοπικών συνθηκών και παραγόντων, που ενδέχεται να συμβάλουν στην εκδήλωση εγκληματικών φαινομένων.
- Στην κατά τόπους οριοθέτηση όλων των πληθυσμιακών ομάδων, οι οποίες χρήζουν ειδικών δράσεων προστασίας και ασφάλειας, όπως ιδίως ηλικιωμένοι σε ορεινά χωριά, άτομα με αναπηρίες, κάτοικοι δύσβατων και απομονωμένων περιοχών, πρόσφυγες, ομάδες με πολιτισμικές διαφοροποιήσεις. Για το σκοπό αυτό, σημαντική είναι η συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, οι οποίοι εκπροσωπούν τις συγκεκριμένες ομάδες.
- Στην εκπόνηση και εφαρμογή σχεδίων στοχευμένης επέμβασης, προσαρμοσμένων στις κάθε είδους τοπικές ιδιαιτερότητες, με πρόβλεψη υποκατάστασης της αστυνομικής παρέμβασης από συγκεκριμένες δράσεις όλων των κοινωνικών φορέων.

Έμφαση δίνεται κυρίως:

- στην καταπολέμηση των ναρκωτικών,
- στην αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας,
- στην προστασία των ανηλίκων (παραβατικότητα - θυματοποίηση),
- στην οδική ασφάλεια - τροχονομική αστυνόμευση και πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων,
- στην αντιμετώπιση της μικροεγκληματικότητας,
- στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, με σκοπό τη σεξουαλική και οικονομική τους εκμετάλλευση (trafficking),
- στην αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης,
- στην καταπολέμηση του ηλεκτρονικού εγκλήματος.

Δικαιοσύνη

Κύρια αποστολή του Υπουργείου Δικαιοσύνης αποτελεί η κατοχύρωση του συνταγματικού δικαιώματος κάθε πολίτη για παροχή έγκαιρης και αποτελεσματικής προστασίας από τη δικαιοσύνη. Επίσης, επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός του σωφρονιστικού μας συστήματος με τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κρατουμένων και την πληρέστερη στελέχωση των αρμόδιων υπηρεσιών.

Επιτάχυνση των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου ψηφίσθηκαν ήδη νομοθετήματα για την επιτάχυνση της διοικητικής δίκης, δημιουργήθηκε το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο για την ηλεκτρονική διακίνηση των δικαστικών εγγράφων, εκπονήθηκε και βρίσκεται σε δημόσια διαβούλευση νέος Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας και αναμορφώθηκε το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της Εθνικής Σχολής Δικα-

στικών Λειτουργιών. Για το 2009, σχεδιάζεται η ολοκλήρωση της σύνταξης και η ψήφιση νέων Κωδίκων απονομής της δικαιοσύνης καθώς και η πιλοτική εφαρμογή του νέου συστήματος της ηλεκτρονικής κατάθεσης των δικογράφων. Επίσης, προγραμματίζεται η χωροταξική ανακατανομή των δικαστηρίων και αντίστοιχα η ανακατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργιών και των δικαστικών υπαλλήλων, με βάση τα νέα οικονομικά και συγκοινωνιακά δεδομένα. Τέλος, εκπονείται νομοσχέδιο για την επιτάχυνση των διαδικασιών της δίκης στα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια, ενώ όμοιο νομοσχέδιο, που αφορά στο Συμβούλιο της Επικρατείας, έχει ήδη ολοκληρωθεί.

Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κρατουμένων και η αποσυμφόρηση των καταστημάτων κράτησης.

Εντός του 2008 ετέθησαν σε λειτουργία όλες οι πτέρυγες του καταστήματος κράτησης Δομοκού, του νέου καταστήματος κράτησης γυναικών στον Ελαιώνα Θηβών και επίκειται η πλήρης λειτουργία του καταστήματος κράτησης Γρεβενών, με τη μεταφορά σε αυτά κρατουμένων κυρίως από τον Κορυδαλλό, ώστε η φυλακή αυτή να λειτουργήσει αμιγώς ως φυλακή υποδίκων. Επίσης, εντός του τρέχοντος έτους κατατίθενται προς ψήφιση στη Βουλή νομοσχέδια για την αποσυμφόρηση των φυλακών και την ίδρυση δύο θεραπευτικών καταστημάτων για την εφαρμογή προγραμμάτων απεξάρτησης των κρατουμένων. Τέλος, για την αναβάθμιση της υγειονομικής περίθαλψης των κρατουμένων σχεδιάζεται η ένταξη των θεραπευτικών καταστημάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ)

Αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών.

Για τη χρηματοδότηση του προγράμματος για την επισκευή και ανέγερση των νέων δικαστικών μεγάλων και καταστημάτων κράτησης, με σχετικές ρυθμίσεις εξασφαλίστηκαν οι απαιτούμενοι πόροι (προσαρμογή παραβόλων και ποσών μετατρέψιμων ποινών), με τους οποίους θα ενισχυθεί το Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ) και θα διασφαλιστεί η εκτέλεση των έργων.

Με δεδομένη την αύξηση των κρατουμένων, άρχισε η λειτουργία τριών νέων φυλακών, όπως προαναφέρθηκε, επιταχύνεται η αποπεράτωση και η έναρξη λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης στη Νιγρίτα Σερρών, στη Δράμα και στα Χανιά και σχεδιάζεται, μέσω των ΣΔΙΤ, η κατασκευή καταστημάτων κράτησης στον Άγιο Ιωάννη Κορίνθου, στην Κασσαβέτεια Βόλου και στα Διαβατά Θεσσαλονίκης.

Εναρμόνιση του εθνικού μας δικαίου προς τους διεθνείς κανόνες δικαίου.

Για την προσαρμογή του εθνικού δικαίου στις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε διεθνείς συμβάσεις, που έχει υπογράψει η Ελλάδα και οι οποίες θεσπίζουν, αναγνωρίζουν και προστατεύουν ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα, έχουν ήδη ψηφισθεί η Κύρωση Προαιρετικού Πρωτοκόλλου για τα δικαιώματα του παιδιού (εμπορία παιδιών, παιδική πορνογραφία), η Κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς, καθώς και η Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (EUROJUST). Επίσης, θα κατατεθούν εντός του 2009 προς ψήφιση στη Βουλή νομοσχέδια σχετικά με την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση, αποζημίωση των διαδίκων λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης, καταστολή της τρομοκρατίας, αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων των δικηγόρων και η προσαρμογή των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Περαιτέρω, προωθείται σχέδιο νόμου για την αναδιοργάνωση των ιατροδικαστικών υπηρεσιών.

Ανάπτυξη, ενέργεια, επιχειρηματικότητα, ανταγωνισμός, καινοτομία

Η αύξηση των επενδύσεων στη γνώση και την καινοτομία αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο της στρατηγικής της Λισσαβόνας και έχει τεθεί ως εθνικός στόχος στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, δεδομένου ότι η επιστημονική έρευνα, η τεχνολογική ανάπτυξη και η καινοτομία εντάσσονται στη γενικότερη εθνική προσπάθεια για την ταχύτερη αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση

της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και των επιδόσεων της εθνικής οικονομίας συνολικά.

Στο πλαίσιο αυτό υλοποιούνται πολιτικές για:

- την απλούστευση των διαδικασιών και την ενίσχυση της διαφάνειας σε θέματα εμπορίου,
- την προστασία του καταναλωτή και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των πολύ μικρών επιχειρήσεων,
- την υποστήριξη προσφοράς και ζήτησης επιστημονικής έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας,
- την απελευθέρωση των αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου και την εισαγωγή των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ),
- την αναβάθμιση της γεωπολιτικής θέσης της χώρας με την ένταξή της στα μεγάλα διεθνή ενεργειακά δίκτυα.

Στον τομέα της ενέργειας προωθήθηκαν οι αναγκαίες νομοθετικές παρεμβάσεις για την απελευθέρωση των αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, αλλά και για τις ΑΠΕ. Επίσης, υλοποιήθηκαν δεκάδες μεγάλα ενεργειακά έργα που βελτιώνουν τις υποδομές της χώρας και δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας. Προωθήθηκαν σημαντικές παρεμβάσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας, όπως η ενημέρωση των καταναλωτών για τις σχετικές δυνατότητες και η υποκατάσταση του πετρελαίου από το φυσικό αέριο για τη θέρμανση των κτιρίων του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα. Καταρτίστηκε και υποβλήθηκε στη Βουλή ο Μακροχρόνιος Ενεργειακός Σχεδιασμός 2008-2020 και ιδρύθηκε το Συμβούλιο Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής, αρμόδιο για τη χάραξη μακροχρόνιας ενεργειακής στρατηγικής για τη χώρα.

Στο επόμενο έτος, θα ακολουθήσουν προγράμματα και δράσεις για τη συνέχιση της πολιτικής των ενεργειακών διασυνδέσεων με τα διεθνή δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρισμού, πετρελαίου και φυσικού αερίου, ώστε να καταστεί η χώρα διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο ενέργειας και να ενισχυθεί και να διευρυνθεί ο γεωστρατηγικός της ρόλος. Σε αυτό το πλαίσιο, θα υλοποιηθούν οι διακρατικές συμφωνίες που υπογράφηκαν την τελευταία διετία για την κατασκευή μεγάλων διεθνών ενεργειακών αγωγών, και συγκεκριμένα του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη, του ελληνοτουρκικού αγωγού φυσικού αερίου, του ελληνοϊταλικού αγωγού φυσικού αερίου και του νέου σχεδιαζόμενου αγωγού φυσικού αερίου Ρωσίας-Ελλάδας-Ιταλίας. Επίσης, θα ενισχυθεί και θα εκσυγχρονιστεί το σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με την παράλληλη διασύνδεση των νησιών, συμβάλλοντας στην αύξηση της ικανότητας εγκατάστασης μονάδων ΑΠΕ.

Στο προγραμματικό έργο του Υπουργείου Ανάπτυξης συμπεριλαμβάνεται η εξοικονόμηση ενέργειας και η προώθηση φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, προωθούνται περαιτέρω πολιτικές και μέτρα με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και των συστημάτων παραγωγής ενέργειας, καθώς και προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης φυσικών πόρων κατάλληλα για την περίπτωση της Ελλάδας. Η περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, η επέκταση του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) και η ανάπτυξη δικτύων διανομής σε νέες περιοχές συμβάλλουν στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και την εύρυθμη λειτουργία της απελευθερωμένης αγοράς ενέργειας.

Η ολοκλήρωση της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας προωθείται μέσα από την ενίσχυση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, του Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ) και του Διαχειριστή Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ), καθώς και με τη συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου.

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, δημιουργήθηκε, κατά το 2007, νέο θεσμικό πλαίσιο που αφορά τις κρατικές προμήθειες και περιλαμβάνει την αναθεώρηση του Κανονισμού Προμηθειών του Δημοσίου, με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας και την απλοποίηση και επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών, καθώς και την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με ρυθμίσεις του ευρωπαϊκού δικαίου που αφορούν τις συμβάσεις έργων τόσο σε γενικό επίπεδο, όσο και στους τομείς ύδατος, ε-

νέργειας, μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών. Στον τομέα του εσωτερικού εμπορίου έγινε προσπάθεια ρύθμισης θεμάτων για την ομαλή λειτουργία των αγορών και την προστασία των καταναλωτών. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκε η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου περί ανωνύμων εταιριών (ν.3604/2007) και της ιδιωτικής ασφάλισης (ν. 3557/2007), η εγκατάσταση πιλοτικού συστήματος ψηφιοποίησης των αρχείων των ΑΕ, η ρύθμιση καταπολέμησης της παράνομης εμπορικής δραστηριότητας και η καθιέρωση της τριμηνιαίας έκδοσης Δελτίου Τιμών Φαρμάκων με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας στον τομέα αυτό. Παράλληλα, προωθείται σχέδιο νόμου για τις κυρώσεις του αγορανομικού κώδικα, αλλά και κανονιστικές ρυθμίσεις που αφορούν στη λειτουργία των λαϊκών αγορών βιολογικών προϊόντων.

Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», δημιουργείται το Εθνικό Παρατηρητήριο Εμπορίου με στόχο τη συστηματική ανάλυση του εμπορίου και των εμπορικών επιχειρήσεων. Επίσης, μέσα στο επόμενο έτος θα παραδοθεί το Γενικό Εμπορικό Μητρώο, έργο πληροφορικής με στόχο την απλούστευση των διαδικασιών ίδρυσης των επιχειρήσεων και επικοινωνίας με το Δημόσιο. Παράλληλα, προωθούνται τα προγράμματα ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας πολύ μικρών επιχειρήσεων του εμπορίου και παροχής υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» πραγματοποιούνται έργα όπως το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Προμηθειών που αφορά τη διενέργεια ηλεκτρονικών διαγωνισμών, καθώς και την παρακολούθηση των συμβάσεων, η δημιουργία μηχανισμών πιστοποίησης και διαχείρισης εμπορικών σημάτων καθώς και το Παρατηρητήριο Τιμών, το οποίο έχει ως αντικείμενο την ανάπτυξη πανελληνίου δικτύου συλλογής, επεξεργασίας, ανάλυσης και σύγκρισης τιμών προϊόντων και υπηρεσιών.

Οι πολιτικές αναφορικά με την έρευνα και την τεχνολογία για τα έτη 2007-2008 αφορούν δράσεις και προγράμματα σχετικά με:

- την υποστήριξη της ερευνητικής και τεχνολογικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων,
- την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων,
- την προσέλκυση ερευνητικού ανθρώπινου δυναμικού υψηλού επιπέδου στο χώρο της έρευνας και της τεχνολογίας,
- την ανάπτυξη υψηλής ποιότητας ερευνητικών υποδομών και τη σύνδεσή τους με τις ανάγκες της ελληνικής οικονομίας,
- την ευαισθητοποίηση του κοινού σε νέες τεχνολογίες,
- την προώθηση ερευνητικών και τεχνολογικών έργων στην ελληνική περιφέρεια,
- την επέκταση των διεθνών σχέσεων και συνεργασιών του Υπουργείου Ανάπτυξης με ερευνητικούς οργανισμούς και
- την αποτελεσματικότερη λειτουργία των εποπτευόμενων ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων.

Η περίοδος 2007-2008 είναι η πλέον πρόσφορη για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, δεδομένου ότι συνδυάζει χρονικά τη σταδιακή ολοκλήρωση του Γ' ΚΠΣ, του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας», καθώς και 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, αλλά και την έναρξη της διαδικασίας σχεδιασμού και υλοποίησης του νέου στρατηγικού σχεδίου για την Έρευνα και Τεχνολογία στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ.

Στο πλαίσιο αυτό, εξυπηρετούνται πολιτικές παρέμβασης του άξονα «Ανάπτυξη και Απασχόληση στην Ψηφιακή Οικονομία», καθώς και η ανάπτυξη ηλεκτρονικών υποδομών με την υποστήριξη του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας (GRNET) και του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης. Επίσης, υποστηρίζεται η αύξηση της ευρυζωνικής διείσδυσης στη χώρα και η παροχή κινήτρων για χρήση τεχνολογιών πληροφορικής από τους φοιτητές. Τέλος, θα επιδιωχθεί η στήριξη πολιτικών του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (κινητές βιβλιοθήκες), αλλά και η διαπεριφερειακή συνεργασία σε έρευνα και τεχνολογία, όπως προωθείται μέσω της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG.

Δημόσια έργα

Έχοντας μεταρρυθμίσει και εφαρμόσει από το 2005, με απόλυτη επιτυχία, το νέο διαφανές και ανταγωνιστικό σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων, έγιναν μελέτες, δημοπρατήθηκε και συμβασιοποιήθηκε το μεγαλύτερο πρόγραμμα έργων υποδομής που γνώρισε ποτέ η χώρα, συνολικού ύψους 18,5 δισ. ευρώ. Εξ αυτών:

- τα 9,9 δισ. ευρώ είναι δημόσια έργα, οδικοί άξονες, λιμένες, αεροδρόμια, μεγάλα φράγματα, υδρευτικά και εγγειοβελτιωτικά έργα, που δημοπρατήθηκαν και ήδη κατασκευάζονται σε όλη την Ελλάδα και
- τα 8,6 δισ. ευρώ αναφέρονται στους έξι μεγάλους αυτοκινητόδρομους, οι συμβάσεις των οποίων κυρώθηκαν στη Βουλή και άρχισαν ήδη να υλοποιούνται με συμβάσεις παραχώρησης.

Κατά το τρέχον έτος άρχισαν να προβάλλονται και στον απλό πολίτη εντυπωσιακά δείγματα αυτού του προγράμματος όπως:

- Το «πέταλο» του Μαλιακού που μετατράπηκε στο μεγαλύτερο μέρος του σε σύγχρονο και ασφαλή αυτοκινητόδρομο και δόθηκε στην κυκλοφορία.
- Η Εγνατία Οδός, ο μεγάλος άξονας που συνδέει τη Δύση με την Ανατολή, λειτουργεί στο μεγαλύτερο μήκος της και εντός δύο μηνών θα έχει ολοκληρωθεί.

Το 2009 θα βρίσκονται σε πλήρη ανάπτυξη οι εργασίες κατασκευής των μεγάλων αυτοκινητόδρομων, συνολικού μήκους 1.417 χλμ. και συγκεκριμένα:

- της Ιονίας Οδού, τμήμα της οποίας κατασκευάζεται,
- του οδικού άξονα Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα και Λεύκτρο-Σπάρτη που ήδη κατασκευάζεται,
- του οδικού άξονα Κεντρικής Ελλάδας (Ε65),
- του κεντρικού οδικού άξονα Ράχες Μαλιακού-Κλειδί Ημαθίας, που κατασκευάζεται και
- του μεγαλύτερου από τα μεγάλα έργα, του άξονα Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα, το οποίο έχει προϋπολογισμό περίπου ίσο με τον προϋπολογισμό που είχαν η Αττική Οδός και η γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου μαζί.

Οι σύγχρονοι αυτοκινητόδρομοι αλλάζουν ριζικά την Ελλάδα. Όλες οι περιφέρειες της χώρας μας, χωρίς διακρίσεις, αποκτούν καινούργιες προοπτικές δυναμικής ανάπτυξης. Όλες οι απομονωμένες περιοχές μπαίνουν σε μια νέα εποχή, την εποχή της ισότιμης πρόσβασης σε σύγχρονες υποδομές και σε πραγματικές ευκαιρίες ανάπτυξης και προόδου.

Με τα παραπάνω δημόσια έργα και έργα με συμβάσεις παραχώρησης, τριπλασιάζονται οι ελληνικοί αυτοκινητόδρομοι, αναβαθμίζεται ριζικά το υπόλοιπο εθνικό οδικό μας δίκτυο, τα λιμάνια και τα αεροδρόμια. Αλλάζει η εικόνα της χώρας και δημιουργούνται υποδομές για ανάπτυξη και καλύτερη ποιότητα ζωής παντού και ιδίως στις ελληνικές περιφέρειες. Επιπλέον, η χώρα μας γίνεται πόλος μεγάλων ιδιωτικών επενδύσεων, ύψους 6 δισ. ευρώ.

Παράλληλα, το 2009 ολοκληρώνεται η προετοιμασία και αρχίζει η κατασκευή της επόμενης γενιάς νέων έργων, της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Ανατέθηκαν και ολοκληρώνονται σταδιακά οι αναγκαίες μελέτες για νέα έργα ύψους 8 δισ. ευρώ και ήδη εξελίσσονται οι δημοπρατήσεις αυτής της νέας γενιάς έργων του επιχειρησιακού προγράμματος «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας». Με βάση τον από το 2005 στρατηγικό σχεδιασμό, το 80% των έργων αυτών θα είναι στην περιφέρεια.

Περιβάλλον

Ο προγραμματισμός των δράσεων του ΥΠΕΧΩΔΕ στον τομέα του περιβάλλοντος για το 2009 περιλαμβάνει τους εξής κατευθυντήριους άξονες:

Εθνικός Χωροταξικός Σχεδιασμός.

Μετά την έγκριση του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδίου που διαμορφώνει ένα χωρικό πρότυπο ανάπτυξης στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας, σχεδιάζονται για το 2009 τα ακόλουθα:

- Η εφαρμογή του ειδικού πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), το οποίο αποσκοπεί στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού χωροθέτησης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, ώστε να επιτευχθεί ανταπόκριση στους στόχους των εθνικών και κοινοτικών πολιτικών για την ενέργεια και το περιβάλλον.
- Η εφαρμογή του ειδικού πλαισίου για τη βιομηχανία, το οποίο αποσκοπεί στο μετασχηματισμό της χωρικής διάρθρωσης της βιομηχανίας προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης.
- Η εφαρμογή του ειδικού πλαισίου για τον τουρισμό, το οποίο θα παρέχει κατευθύνσεις, κανόνες και κριτήρια για τη χωρική διάρθρωση, οργάνωση και ανάπτυξη του τουρισμού στον ελληνικό χώρο και των αναγκαίων προς τούτο υποδομών με σκοπό τη βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα.
- Η έγκριση και εφαρμογή του ειδικού πλαισίου για τον παράκτιο και νησιωτικό χώρο, το οποίο αποβλέπει στον καθορισμό προγραμματικών κατευθύνσεων για την ολοκληρωμένη, ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη του παράκτιου χώρου, συμπεριλαμβανομένων και των νησιών. Μια τέτοια ανάπτυξη στηρίζεται στην ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος στο σύνολό του ως στοιχείου ποιότητας της ζωής και παράλληλα ως προϋπόθεση ενίσχυσης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε περιοχής και ευημερίας των πολιτών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενίσχυση της εδαφικής συνοχής στο νησιωτικό χώρο.
- Η έγκριση και εφαρμογή του ειδικού πλαισίου για τον ορεινό χώρο για την ολοκληρωμένη, ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξή του, την ενσωμάτωσή του στο εθνικό δίκτυο αξόνων και πόλων ανάπτυξης, τη σταδιακή επανακατοίκησή του και την προώθηση της ορθολογικής ανάδειξης, προστασίας και διαχείρισης των φυσικών του πόρων με γνώμονα την αειφορία.
- Η ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάρτισης του ειδικού χωροταξικού σχεδίου για την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών.
- Η επικαιροποίηση των δώδεκα εγκεκριμένων περιφερειακών πλαισίων για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του σχεδιασμού με την προσαρμογή τους στα νέα δεδομένα, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο, αλλά και εξειδίκευσή τους στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας.

Εθνικό Κτηματολόγιο

Προγραμματίζονται τα ακόλουθα:

- Ολοκλήρωση της πρώτης φάσης κτηματογράφησης για τις 107 νέες περιοχές των νομών Αττικής, Θεσσαλονίκης και τις πρωτεύουσες των νομών όλης της χώρας.
- Συνέχιση της δεύτερης φάσης κτηματογράφησης των περιοχών αυτών, η οποία περιλαμβάνει τη νομική επικύρωση των δικαιωμάτων και την ακριβή οριοθέτηση των γεωτεμαχίων. Με αυτό τον τρόπο θα ολοκληρωθεί το πλέον σημαντικό πρόγραμμα κτηματογράφησης που έχει γίνει στη χώρα μας και το 2011 το Εθνικό Κτηματολόγιο θα καλύπτει τα 2/3 του πληθυσμού της χώρας.
- Σχεδιασμός των δύο επόμενων προγραμμάτων κτηματογράφησης με τα οποία θα ενταχθούν στο Εθνικό Κτηματολόγιο και όλες οι υπόλοιπες περιοχές της χώρας που είναι κυρίως ημιαστικές, αγροτικές και δασικές, ώστε να ολοκληρωθεί το Εθνικό Κτηματολόγιο.

Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» προωθούνται έργα:

- αποχέτευσης, επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων για όλους τους οικισμούς, πάνω από 2.000 κατοίκους, που προβλέπονται από την κοινοτική οδηγία 271/91,
- διαχείρισης απορριμμάτων,

- αξιοποίησης υδατικών πόρων (φράγματα, λιμνοδεξαμενές κ.λπ.) σε επιλεγμένες περιοχές νησιωτικές – τουριστικής ανάπτυξης,
- αντιπλημμυρικά έργα στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης,
- πράσινων μεταφορών,
- ενέργειας,
- υποστήριξης των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών (δίκτυο NATURA 2000) και προστασίας και διατήρησης βιοποικιλότητας, φυσικού και υγροτοπικού περιβάλλοντος.

Κλιματική αλλαγή

Συνεχίζεται η ολοκληρωμένη πολιτική για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με:

- την εφαρμογή του δεύτερου εθνικού σχεδίου κατανομής δικαιωμάτων εκπομπών για την περίοδο 2008-2012, με το οποίο 140 βιομηχανίες μειώνουν τις εκπομπές τους κατά 16,6%,
- την εφαρμογή του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- την έκδοση όλων των σχετικών αποφάσεων για όλες τις ρυπογόνες βιομηχανίες, ώστε να προσαρμόζονται στις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, με στόχο τον περιορισμό των εκπομπών ρύπων και την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και την ανάπτυξη υποστηρικτικών εργαλείων για την αντιμετώπιση της ρύπανσης από σταθερές πηγές,
- την εφαρμογή του εθνικού σχεδίου για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μέσα από ειδικά μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από τις οδικές μεταφορές, όπως ανανέωση του στόλου των οχημάτων, περιβαλλοντικά τέλη κυκλοφορίας, εφαρμογή πράσινων δακτυλίων κ.λπ.,
- την επέκταση του δικτύου για τα μέσα σταθερής τροχιάς.

Λοιπές δράσεις

- Εφαρμογή του εθνικού προγράμματος διαχείρισης και προστασίας των υδατικών πόρων της χώρας με σκοπό τη συντονισμένη, βιώσιμη και ολοκληρωμένη διαχείριση του νερού. Με την ολοκλήρωση των επιμέρους διαχειριστικών μελετών ανά κύρια λεκάνη απορροής ή υδατικό διαμέρισμα, θα ληφθούν οι αποφάσεις για νέα αναπτυξιακά έργα και για μέτρα σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο με απόλυτη προτεραιότητα υλοποίησης.
- Θεσμοθέτηση νέου ρυθμιστικού σχεδίου Αθήνας και προώθηση των ρυθμιστικών σχεδίων στην Πάτρα, τα Ιωάννινα, τη Λάρισα και το Βόλο. Στο σχεδιασμό προστίθεται πλέον και η πόλη του Ηρακλείου Κρήτης.
- Εκπόνηση εθνικής στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και λήψη μέτρων για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας.
- Περαιτέρω ενίσχυση και ανάδειξη των παραδοσιακών οικισμών σε όλη τη χώρα.
- Μεταρρύθμιση και κωδικοποίηση της πολεοδομικής νομοθεσίας, αφενός για την απλούστευση των διαδικασιών και την παραγωγή του βέλτιστου πολεοδομικά αποτελέσματος σε κάθε περιοχή σε τακτό χρονικό διάστημα και αφετέρου για τη συμπλήρωση και του θεσμικού πλαισίου των χρήσεων γης.
- Κωδικοποίηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και ενίσχυση της ειδικής υπηρεσίας επιθεωρητών περιβάλλοντος για την εντατικοποίηση των ελέγχων.
- Αναθεώρηση και συμπλήρωση του συστήματος περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων με σκοπό τη βελτίωση και συντόμευση του απαιτούμενου χρόνου.
- Περαιτέρω προώθηση της ανακύκλωσης με ενίσχυση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών.
- Συνέχιση του προγράμματος αναπλάσεων υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και έργων αισθητικής αναβάθμισης ιστορικών κέντρων πόλεων.

Υγεία

Βασική επιδίωξη της κυβερνητικής πολιτικής για την υγεία και την κοινωνική αλληλεγγύη είναι η βελτίωση του συστήματος υγείας και κοινωνικής φροντίδας με στόχο την προσφορά ποιοτικών και εξατομικευμένων υπηρεσιών στους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό κατά το 2008 από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης:

- Πραγματοποιήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι στους εποπτευόμενους φορείς από το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας για τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες.
- Ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για τον έλεγχο του αίματος με τη μοριακή τεχνική, έτσι ώστε να παρέχεται πλήρως η επιβεβαίωση της ασφάλειας του αίματος και να αποκλείεται ο οποιοσδήποτε κίνδυνος της υγείας των μεταγγιζομένων.
- Συνεχίστηκε το πρόγραμμα εξοπλισμού των νέων μονάδων των νοσηλευτικών ιδρυμάτων.
- Εφαρμόστηκαν προγράμματα που αποσκοπούν στην προστασία της δημόσιας υγείας, όπως η στήριξη των δραστηριοτήτων των μονάδων ειδικών λοιμώξεων, των εργαστηρίων και των κέντρων αναφοράς, η εκστρατεία κατά του καπνίσματος, η έναρξη υλοποίησης χάρτη υγείας, η καταπολέμηση του AIDS και λοιμωδών νοσημάτων, ο υγειονομικός έλεγχος των μετακινούμενων πληθυσμών και η ψυχοσωματική στήριξη στους Έλληνες τσιγγάνους.
- Εκτελέστηκαν οι προγραμματισμένες δράσεις για την προστασία εξαρτημένων ατόμων, προστασία παιδιών, ηλικιωμένων καθώς και ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Συνεχίστηκε η ανάπτυξη της πολυκλινικής του Ολυμπιακού Χωριού, για την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.
- Συνεχίστηκε η λειτουργία του κρατικού κατασκηνοτικού προγράμματος για τη φιλοξενία παιδιών, οικογενειών, ηλικιωμένων, ατόμων με αναπηρίες, καθώς και οι λουτροθεραπείες για ηλικιωμένα άτομα.
- Δρομολογήθηκε η λειτουργία πολυδύναμων ιατρικών κέντρων σε συνεργασία με το Δήμο Αθηναίων.
- Αυξήθηκαν τα επιδόματα, για τα άτομα με ειδικές ανάγκες καθώς και το διατροφικό επίδομα των νεφροπαθών, το οποίο επεκτάθηκε και σε άλλες ομάδες μεταμοσχευμένων.
- Βελτιώθηκαν οι δομές ψυχικής υγείας (οικοτροφεία, ξενώνες, κέντρα ημέρας κ.λπ.)
- Τέθηκε σε λειτουργία η νεοσύστατη Επιτροπή Προμηθειών Υγείας (ΕΠΥ), μέσω της οποίας θα εξορθολογισθεί το σύστημα προμηθειών στα νοσηλευτικά ιδρύματα της χώρας και τους φορείς πρόνοιας.

Για το έτος 2009 προγραμματίζονται παρεμβάσεις και λήψη μέτρων που οδηγούν στην εναρμόνιση και προσαρμογή των συστημάτων υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης στο μεταβαλλόμενο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, ώστε οι παρεχόμενες υπηρεσίες να είναι ποσοτικά και ποιοτικά επαρκείς και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των πολιτών.

Ειδικότερα:

- θα συνεχισθούν τα προγράμματα για τον εκσυγχρονισμό των νοσοκομείων, των κέντρων υγείας και των ιδρυμάτων πρόνοιας, τη βελτίωση των δομών των μονάδων ψυχικής υγείας και την αύξηση της αποτελεσματικότητας του ΕΚΑΒ.
- θα ενισχυθούν οι δράσεις κατά των ναρκωτικών και επανένταξης των εξαρτημένων ατόμων στην κοινωνία,
- θα συνεχισθεί το πρόγραμμα προσλήψεων ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού για την ανταπόκρισή μας στις απαιτήσεις των πολιτών για την προστασία της υγείας τους,
- θα συνταχθεί νέο εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμών και ένταξη σε αυτό νέων εμβολίων κατά του μηνιγγιδοκόκκου C, πνευμονιοκόκκου, της ανεμοβλογιάς και του ιού του ανθρώπινου θηλώματος (HPV) για την προστασία κατά του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας και τέλος
- θα δρομολογηθεί η επαναλειτουργία του ΚΕΔΥ.

Παιδεία

Κεντρική επιδίωξη του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) είναι η ανάπτυξη ενός σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος που θα παρέχει όχι απλά γνώσεις και νέες δεξιότητες που οδηγούν στην αγορά εργασίας, αλλά ολοκληρωμένη παιδεία, η οποία θα προάγει ένα σύστημα αρχών και αξιών.

Εθνικός στόχος είναι η συνεχής αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος και η ποιότητα σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, έτσι ώστε η Ελλάδα να μετεξελιχθεί σε διεθνές και περιφερειακό εκπαιδευτικό κέντρο.

Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Επιδιώκεται και ενισχύεται η δυναμική θέση του ελληνικού πανεπιστημίου στη διεθνή σκηνή και αναδεικνύεται ο χαρακτήρας του με:

- την εφαρμογή του νόμου πλαισίου που διασφαλίζει περισσότερη αυτονομία στα ΑΕΙ, περισσότερη αξιοκρατία στις κρίσεις των μελών ΔΕΠ, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα με την εφαρμογή των τετραετών προγραμματισμών,
- την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση,
- την έρευνα και την τεχνολογία,
- τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών,
- τη λειτουργία των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

Πρωτοβάθμια / Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Επιδιώκεται και ενισχύεται ο ρόλος του σχολείου, από το παραδοσιακό πλέον σχολείο στο έξυπνο σχολείο του μέλλοντος με:

- την αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης με τα ΕΠΑΛ-ΕΠΑΣ για ίσες ευκαιρίες και δυνατότητες στους νέους,
- τη μείωση της σχολικής διαρροής και αποτυχίας,
- τη συνεχή επιμόρφωση και εκπαίδευση και τη δημιουργία Εθνικού Κέντρου για την επιμόρφωση διοικητικών και εκπαιδευτικών στελεχών του ΥΠΕΠΘ,
- την πρόσθετη διδακτική στήριξη που χτυπά τον πυρήνα της παραπαιδείας,
- την ενισχυτική διδασκαλία,
- την πλήρη λειτουργία του ολοήμερου σχολείου και του υποχρεωτικού νηπιαγωγείου,
- την ολοκλήρωση του πανελλήνιου σχολικού δικτύου με σύγχρονα εργαστήρια υπολογιστών σε όλα τα σχολεία τα οποία συνδέονται μέσω διαδικτύου,
- την προώθηση της απλούστευσης των αναλυτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων με στόχο το δραστικό περιορισμό της αποστήθισης και την προώθηση της αναλυτικής σκέψης και της κριτικής ικανότητας.

Επιδιώκεται επίσης και δίδεται προτεραιότητα για το έτος 2009 στο κτιριακό πρόγραμμα και ειδικότερα:

- Στη μελέτη για την κατασκευή σύγχρονων βιοκλιματικών, οικολογικών σχολείων.
- Στην κατασκευή νέων σχολικών μονάδων, ώστε να εξαιρεθεί η διπλοβάρδια και να μειωθούν τα μισθωμένα κτίρια.
- Στην αναβάθμιση των υπαρχουσών κτιριακών υποδομών με προτεραιότητα στα σχολεία και εργαστήρια της ειδικής αγωγής.

Επίσης μέσα στο 2009:

- συνεχίζεται η εκπαίδευση δια βίου μάθησης, ώστε κάθε πολίτης σε κάθε φάση της ζωής του να αποκτά σύγχρονες γνώσεις. Για το λόγο αυτό λειτουργούν σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων, σχολές γονέων,
- δημιουργούνται περισσότερα τοπικά συμβούλια και θυρίδες νεανικής επιχειρηματικότητας σε όλους τους νομούς για να παρέχουν πληροφόρηση για τις υπηρεσίες που προσφέρει η πολιτεία στη νέα γενιά,
- λειτουργεί παρατηρητήριο για τα δικαιώματα του παιδιού,
- αναβαθμίζεται η περιβαλλοντική εκπαίδευση με την ίδρυση και λειτουργία περισσότερων κέντρων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και προωθείται νέο σχέδιο νόμου για ζητήματα αειφόρου ανάπτυξης με στόχο την ευαισθητοποίηση των νέων σε θέματα περιβάλλοντος,
- ενισχύεται η πολυγλωσσία στα σχολεία καθώς επίσης και το κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας,
- προωθούνται ο ελληνικός πολιτισμός και η ελληνική γλώσσα στο εξωτερικό. Η ενίσχυση των νεοελληνικών εδρών σπουδών σε ξένα πανεπιστήμια στοχεύει στην προώθηση ρεύματος φιλελληνισμού,
- ενισχύεται ο θεσμός των καλλιτεχνικών αγώνων και αναδεικνύονται οι ολυμπιακές αξίες,
- προωθείται η ψηφιακή σύγκλιση με στόχο τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης, την ενίσχυση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (τηλεκπαίδευση).

Πολιτισμός

Ο πολιτισμός είναι το μεγάλο συγκριτικό πλεονέκτημα της Ελλάδας, αποτελεί το προνομιακό πεδίο που μπορεί και πρέπει να αξιοποιηθεί για την ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας. Ταυτόχρονα, είναι το μέσο της μεγάλης προβολής, αλλά και προσφοράς της Ελλάδας στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Η Ελλάδα πρέπει να καταστεί κέντρο παγκόσμιας σημασίας και ακτινοβολίας, ιδιαίτερα στο πεδίο της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπου φέρει όχι μόνο την ευθύνη της ιστορικής παράδοσης, αλλά και τις δυνατότητες της σύγχρονης εποχής.

Ο τομέας του πολιτισμού αποτελεί κύριο παράγοντα στη θεματική περιοχή της αειφόρου ανάπτυξης, ισότιμο με αυτόν του φυσικού περιβάλλοντος. Έχει άμεση συνάφεια με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τόσο στα αστικά κέντρα όσο και στην ύπαιθρο, την περιφερειακή ανάπτυξη, τον τουρισμό, την παιδεία, την κοινωνία της πληροφορίας, την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Αποτελεί, ωστόσο, ιδιαίτερο και αυτοτελή τομέα, διακριτό από τους προηγούμενους. Ιδιαίτερα τα μνημεία, οι αρχαιολογικοί χώροι και τα μουσεία αποτελούν μη αναλώσιμους πόρους.

Κεντρικός στόχος στον τομέα του πολιτισμού είναι η βελτίωση της ελκυστικότητας της Ελλάδας, των περιφερειών και των πόλεων της. Το Υπουργείο Πολιτισμού μπορεί να συνεισφέρει άμεσα σε αυτό το στόχο, μέσα από την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, η οποία βρίσκεται σε άμεση συνάφεια με τη διατήρηση του περιβάλλοντος, φυσικού και ανθρωπογενούς. Στο πλαίσιο αυτό, και μέσω της εξασφάλισης επαρκών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, ο πολιτισμός μπορεί να αξιοποιηθεί ως συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας για την ανάπτυξη τουρισμού υψηλής και μέσης δαπάνης, εναλλακτικών-θεματικών μορφών τουρισμού, καθώς και μορφών τουρισμού που συμβάλλουν άμεσα στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

Η στρατηγική του Υπουργείου Πολιτισμού στηρίζεται πάνω σε δύο άξονες: την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και την ανάπτυξη του σύγχρονου πολιτισμού.

Στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς η πολιτική αφορά επεμβάσεις σε μουσεία, μνημεία και την ανάδειξη των αρχαιολογικών ευρημάτων.

Στον τομέα των μουσείων έχει σημειωθεί πολύ σημαντική πρόοδος, καθώς ένα πανελλαδικό δίκτυο μουσείων καλύπτει πλέον το σύνολο της επικράτειας. Οι σημαντικότερες πόλεις της χώρας, και πα-

ράλληλα οι σημαντικότεροι αρχαιολογικοί χώροι της, αποκτούν αξιόλογες και εκσυγχρονισμένες μουσειακές υποδομές, τόσο από την άποψη της κτιριακής υποδομής, όσο και από την άποψη των νέων εκθέσεων. Αναφέρονται ενδεικτικά πέραν του νέου μουσείου Ακρόπολης, τα εξής μουσεία: Εθνικό Αρχαιολογικό, Αρχαιολογικά Θεσσαλονίκης - Πάτρας - Ηρακλείου - Ολυμπίας - Δελφών - Ρόδου - Ιωαννίνων - Θηβών – Ναυπλίου και τα Βυζαντινά Μουσεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Στον τομέα των μνημείων αντιμετωπίστηκαν σε μεγάλο βαθμό ανάγκες στερέωσης, συντήρησης και αποκατάστασης των σημαντικότερων από αυτά. Οι επεμβάσεις που ολοκληρώνονται στους χώρους και τα μνημεία κατά κανόνα δεν είναι οριστικές, ενώ τα μνημεία απαιτούν διαρκή φροντίδα. Έτσι, το συνολικό πρόγραμμα προστασίας και ανάδειξης των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων απαιτεί σημαντική περαιτέρω προσπάθεια.

Το ΥΠΠΟ μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2007, προχώρησε με ταχείς ρυθμούς στην αποκατάσταση των προκληθεισών ζημιών με στόχο την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών πολιτισμού που χωροθετούνται στις πυρόπληκτες περιφέρειες.

Σε ό,τι αφορά στο σύγχρονο πολιτισμό, έχει καταβληθεί μία δύσκολη προσπάθεια, ώστε να καλυφθούν ανάγκες δεκαετιών. Λόγω της φύσης του σύγχρονου πολιτισμού, αλλά και του μεγάλου οικονομικού μεγέθους των επενδύσεων που απαιτούνται, η προσπάθεια επικεντρώθηκε κύρια στα μεγάλα αστικά κέντρα. Τα έργα του σύγχρονου πολιτισμού δημιουργούν νέες πολιτιστικές υποδομές σε σημαντικές πόλεις και έχουν συμβάλει, από πολεοδομικής άποψης, είτε στην ανάπτυξη περιοχών, τις οποίες η πολιτεία επιλέγει για την επέκταση των πόλεων, είτε στην ανάπλαση υποβαθμισμένων περιοχών στον υπάρχοντα αστικό ιστό.

Παράλληλα, πέραν της δημιουργίας υποδομών, το πρόγραμμα εμπλουτίστηκε και με δράσεις νέου τύπου. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ήδη καθιερωθεί νέοι πολιτιστικοί θεσμοί (πχ διεθνής έκθεση βιβλίου) και προωθούνται και άλλοι (πχ Biennale εικαστικών), οι οποίοι ενισχύουν την τουριστική κίνηση και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών στοχεύει στην ανάδειξη και την ενίσχυση της σχέσης ανάμεσα στην παιδεία και τον πολιτισμό, μέσω της επικοινωνίας των δημιουργών της τέχνης και του πνεύματος με τη νεολαία και της δημιουργικής αναζήτησης νέων και γόνιμων τρόπων καλλιτεχνικής έκφρασης. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να δοθεί βαρύτητα στην ανάπτυξη και διάδοση του άυλου ελληνικού πολιτισμού. Η ελληνική γραμματεία, το αρχαίο δράμα, η λυρική ποίηση, η φιλοσοφία, αλλά και η σύγχρονη πολιτιστική δημιουργία μπορούν τώρα πολύ εύκολα να προβληθούν και να διαδοθούν ιδιαίτερα στους νέους.

Τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων είναι ήδη ορατά. Αυξήθηκε η επισκεψιμότητα των μουσείων και των μνημείων της χώρας.

Η δυναμική που έχει αναπτυχθεί αναδεικνύει τη στενή σχέση του πολιτισμού με τον τουρισμό και ιδιαίτερα με τον τουρισμό υψηλής ποιότητας. Χαρακτηριστικά, πρόσφατη έρευνα απέδειξε ότι οι περισσότεροι ελκυστικοί προορισμοί για τη διοργάνωση συνεδρίων ή ταξιδιών κινήτρων είναι η Αθήνα, η Κρήτη και η Ρόδος, δηλαδή ακριβώς οι προορισμοί με σημαντική ιστορία και μνημειακό πλούτο. Οι τρεις αυτές περιοχές συγκεντρώνουν το 56% των επισκεπτών των αρχαιολογικών χώρων και το 35% των επισκεπτών των μουσείων. Η τουριστική βιομηχανία αποτελεί για την Ελλάδα βασικό αναπτυξιακό εργαλείο, καθώς μέσα και γύρω από αυτήν δημιουργούνται διαρκώς νέες ευκαιρίες για επενδύσεις, απασχόληση και ανάπτυξη.

Ο τομέας της πολιτιστικής κληρονομιάς ενίσχυσε:

- Την ανάπτυξη του αγροτικού χώρου. Η διασπορά του μνημειακού πλούτου είναι τέτοια που έδωσε την ευκαιρία να υλοποιηθούν έργα στη γεωγραφική επικράτεια μικρότερων πόλεων και οικισμών.
- Την ανάπτυξη γεωγραφικά μειονεκτικών περιοχών (νησιωτικός χώρος, ορεινοί όγκοι), οι οποίες όμως διαθέτουν αξιόλογο μνημειακό πλούτο.
- Τη βελτίωση του σύγχρονου αστικού τοπίου. Στον τομέα αυτό, υπογραμμίζονται τα θετικά αποτελέσματα που έχει η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων στην Αθήνα, όπως η ανάδειξη μνημείων

ων και η αποκατάσταση κηρυγμένων κτιρίων στον αστικό ιστό γύρω από αυτούς και η ανάδειξη του μεσαιωνικού πυρήνα της πόλης της Ρόδου που προβάλλει την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της..

- Την απασχόληση, καθώς η πολιτιστική κληρονομιά αποτελεί τον κύριο συντελεστή απασχόλησης για αρκετές περιοχές της χώρας.

Η προστασία και ανάδειξη των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων καθώς και η ανάπτυξη δράσεων, πρωτοβουλιών και η καθιέρωση νέων πολιτιστικών θεσμών στον τομέα του σύγχρονου πολιτισμού αποτελούν βασικές προτεραιότητες του ΥΠΠΟ και για το έτος 2009.

Αθλητισμός

Η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες για την προώθηση του αθλητισμού δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο μαζικό-κοινωνικό αθλητισμό. Στο πλαίσιο αυτό προωθούνται:

- Η αναβάθμιση του μαζικού-κοινωνικού αθλητισμού με τη δημιουργία ομοσπονδίας μαζικού αθλητισμού και τη συνεργασία μαζικών και συνδικαλιστικών φορέων εργοδοτών και εργαζομένων, της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και άλλων αντίστοιχων φορέων.
- Ο επανακαθορισμός των σχέσεων κράτους και αθλητικών φορέων με ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα της παρεχόμενης ειδικής αθλητικής αναγνώρισης, των συγχωνεύσεων των αθλητικών σωματείων και των αθλητικών ανωνύμων εταιρειών, την προστασία της υγείας των αθλουμένων με την έκδοση κάρτας υγείας αθλητή.
- Ο έλεγχος και επανακαθορισμός των σχέσεων και δραστηριοτήτων που διεξάγονται ως δράσεις μη οργανωμένου αθλητισμού και παρουσιάζουν μεγάλη επικινδυνότητα (extreme sports). Για το σκοπό αυτό προβλέπεται η ίδρυση σχολής ακραίων αθλημάτων, σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης.
- Η ενίσχυση της εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της κοινωνίας για την παιδική παχυσαρκία.
- Η θέσπιση του Παρατηρητηρίου για τη γυναίκα, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή υπό την αιγίδα της UNESCO, με το οποίο θα γίνει μελέτη με επιστημονική έρευνα για τη θέση της γυναίκας σε κάθε επίπεδο στη δομή του αθλητισμού στην ελληνική κοινωνία.
- Η υλοποίηση, μέσω ΣΔΙΤ, 13 κολυμβητηρίων και 11 κλειστών γυμναστηρίων σε όλη την επικράτεια προϋπολογισμού 100 εκατ. ευρώ.
- Η υλοποίηση 100 έργων του εγκεκριμένου προγράμματος δημοσίων επενδύσεων συνολικού προϋπολογισμού περίπου 300 εκατ. ευρώ.
- Η οργάνωση προγραμμάτων άθλησης για όλους (ΠΑγΟ), ώστε όλοι οι πολίτες να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στον αθλητισμό για τη βελτίωση της υγείας τους, την καλλιέργεια της αθλητικής συνείδησης, την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους και εν τέλει την άνοδο της ποιότητας ζωής.
- Η υλοποίηση του καινοτόμου προγράμματος «Αθλοχώροι Σχολείων», σκοπός του οποίου είναι η ικανοποίηση των αναγκών άθλησης του κάθε παιδιού-μαθητή σε ασφαλές περιβάλλον με άμεση πρόσβαση, προκειμένου να ενστερνιστεί και να υιοθετήσει την αρχή της «δια βίου άθλησης» και των σημαντικών ωφελειών που ανακύπτουν απ' αυτήν. Στόχος μας είναι το καινοτόμο αυτό πρόγραμμα να λειτουργήσει σε περισσότερους δήμους στα μεγάλα αστικά κέντρα, αλλά και για πρώτη φορά στις πρωτεύουσες όλων των νομών της χώρας.
- Η εξομοίωση του αθλητισμού των ατόμων με αναπηρίες με τον υπόλοιπο αθλητισμό, με απώτερο σκοπό τα άτομα αυτά να βγουν από τα σπίτια τους και να ενταχθούν στην κοινωνία ως ισότιμα μέλη.

Τουριστική ανάπτυξη

Βασικό στόχο της πολιτικής του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης αποτελεί η διεύρυνση της εικόνας της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού και η κατάταξή της στην κορυφή των δημοφιλέστερων προορισμών παγκοσμίως.

Με την αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ επιδιώκονται:

- η ενίσχυση της υγιούς τουριστικής επιχειρηματικότητας, μέσα από τη δημιουργία σταθερού πλαισίου κανόνων που αφορούν στη χωροθέτηση/κατανομή επιχειρήσεων που σχετίζονται με τον τουρισμό και τη δημιουργία συνθηκών για την προσέλκυση σημαντικών, για την εθνική οικονομία, τουριστικών επενδύσεων,
- η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος με ποιοτική και περιβαλλοντική αναβάθμιση αλλά και με θεματική, χρονική και χωρική διεύρυνση της τουριστικής δραστηριότητας.

Οι στόχοι αυτοί αναμένεται να επιτευχθούν με:

- Την αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας των τουριστικών γραφείων ενόψει της συνολικότερης αναπροσαρμογής της σχετικής με την απελευθέρωση παροχής υπηρεσιών νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Τη διαμόρφωση κανονιστικού πλαισίου για την πλήρη αξιοποίηση της υφιστάμενης αναπτυξιακής νομοθεσίας που αφορά ειδικές τουριστικές υποδομές.
- Την ολοκλήρωση, εντός του 2008, έργων υποδομής όπως η επιλογή φορέων διαχείρισης 4 τουριστικών λιμένων, η χωροθέτηση 14 τουριστικών λιμένων, η παραχώρηση χρήσης και εκμετάλλευσης 7 καταφυγίων τουριστικών σκαφών σε δήμους και η δημιουργία 1.100 νέων θέσεων ελλιμενισμού.
- Την προώθηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον τουρισμό.
- Τον εκσυγχρονισμό των προδιαγραφών λειτουργίας των campings, που αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα του καταλυματικού τομέα στην Ελλάδα
- Την αποτύπωση των λειτουργικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών όλων των τουριστικών καταλυμάτων της χώρας και την ένταξή τους σε προγράμματα πιστοποίησης ποιότητας υπηρεσιών.
- Τη δημιουργία πρόσθετου εμπορικού σήματος για τον ελληνικό οικολογικό τουρισμό.
- Την ενδυνάμωση της διείσδυσης του ελληνικού προϊόντος στη διεθνή αγορά μέσω κυρίως του συνεδριακού τουρισμού, των εταιρικών συναντήσεων και του τουρισμού κινήτρων.
- Την ευρεία προβολή της χώρας στο εξωτερικό σε όλη την διάρκεια του έτους για τη διείσδυση σε νέες τουριστικές αγορές των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης και Άπω Ανατολής.

Αγροτική ανάπτυξη

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υλοποιεί μια σειρά από εθνικές και κοινοτικές δράσεις με στόχο την αγροτική ανάπτυξη, την ανασυγκρότηση του ελληνικού αγροτικού χώρου και τη στήριξη του αγροτικού εισοδήματος με την ορθολογική διάθεση των διαθέσιμων πόρων.

Η γεωργία αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της οικονομίας, προσφέροντας πλούτο, συμβάλλοντας στην απασχόληση και στην περιφερειακή συνοχή, προσδίδοντας πολλαπλασιαστική ανάπτυξη σε πολλούς άλλους τομείς της οικονομίας.

Η βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου σε αρμονία με το κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον τελείται με την υλοποίηση ποικίλων προγραμμάτων, αγροπεριβαλλοντικών, αναδασώσεων, καθώς επίσης και προγραμμάτων εξισωτικής αποζημίωσης. Ενισχύονται και προωθούνται οι βιολογικές καλλιέργειες, καθώς και οι καλλιέργειες ολοκληρωμένης διαχείρισης. Γίνονται ενέργειες για περιορισμένη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, ενώ παρακολουθούνται εντατικά οι υδάτινοι πόροι αγροτικής χρήσης.

Περιφρουρείται αποτελεσματικά η δημόσια υγεία με συνεχείς ελέγχους με στόχο την αποτελεσματική καταπολέμηση ασθενειών φυτών και εχθρών του ζωικού κεφαλαίου, και συνεπώς την αύξηση της παραγωγής.

Καταβάλλονται οικονομικές ενισχύσεις που αποσκοπούν τόσο στη στήριξη του αγροτικού εισοδήματος, όσο και στην ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας και την προστασία του περιβάλλοντος. Καταβάλλονται σε σύντομο χρονικό διάστημα, με ολοένα και περισσότερο απλουστευμένες διαδικασίες:

- οι αποζημιώσεις του ΕΛΓΑ,
- οι επιδοτήσεις και οι ενισχύσεις στη γεωργία,
- οι δαπάνες στήριξης των πυρόπληκτων περιοχών της χώρας με την αγορά ζωοτροφών,
- οι δαπάνες συντήρησης του δασικού οδικού δικτύου.

Ο αγροτουρισμός προβάλλεται ως εναλλακτική λύση στην απασχόληση των γεωργών και μέθοδος βελτίωσης του εισοδήματός τους. Δίνονται κίνητρα ώστε νεότεροι γεωργοί να διαδεχτούν τους ηλικιωμένους, με στόχο να ανανεωθεί ο γεωργικός πληθυσμός με νεότερους αγρότες και να δημιουργηθούν βιώσιμες αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

Ολοένα αναβαθμίζονται και εκσυγχρονίζονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες τόσο από το Υπουργείο, όσο και από τους εποπτευόμενους από αυτό οργανισμούς. Γίνονται προσπάθειες στήριξης της αγροτικής έρευνας και εκπαίδευσης του αγροτικού πληθυσμού με τη διοργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Αναπτύσσονται ερευνητικές τεχνολογικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες σε τομείς πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής δημιουργώντας νέους ορίζοντες για την ελληνική γεωργία, με την εφαρμογή νέων σύγχρονων τρόπων καλλιέργειας, φιλικών προς το περιβάλλον.

Συνεχή επιδίωξη αποτελεί η ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ελληνικής γεωργίας και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών επιχειρήσεων, μέσω της προώθησης και προβολής των ποιοτικών ελληνικών αγροτικών προϊόντων. Σημαντική υπήρξε η αύξηση των εξαγωγών των αγροτικών προϊόντων την τελευταία τριετία.

Μεταφορές

Το 2008 το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών εφάρμοσε με συνέπεια μία δέσμη μέτρων και πολιτικών, στοχεύοντας ως επί το πλείστον στον εκσυγχρονισμό της εθνικής νομοθεσίας και στην υιοθέτηση των νέων τάσεων που εκδηλώνονται στην ευρωπαϊκή αγορά των μεταφορών.

Η χάραξη νέων πολιτικών αφορά όλους τους τομείς των μεταφορών (σιδηροδρομικές, εναέριας και οδικές μεταφορές) και έχει έντονα διαρθρωτικό χαρακτήρα, δημιουργώντας ρεαλιστικές προσδοκίες για αλλαγή του τοπίου στις συγκοινωνίες, ενίσχυση της εθνικής οικονομίας, αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος, βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών και αύξηση του επιβατικού κοινού.

Οι σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις που υλοποιούνται στον τομέα των μεταφορών περιλαμβάνουν:

Αναδιάρθρωση του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ).

Ο όμιλος εταιρειών του ΟΣΕ αναδιρθώνεται με σκοπό την απόλυτη διάκριση μεταξύ της διαχείρισης της υποδομής και της παροχής υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών και φορτίου. Στο πλαίσιο αυτό συστάθηκε «Εθνικό Συμβούλιο Σιδηροδρόμων» (ΕΣΣ) που αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες του ρυθμιστικού φορέα της αγοράς των σιδηροδρομικών υπηρεσιών. Παράλληλα, ρυθμίστηκαν τα θέματα ασφαλείας και διαλειτουργικότητας του σιδηροδρομικού συστήματος τα οποία ενσωμάτωσαν ήδη τις σχετικές κοινοτικές οδηγίες.

Ενιαίος Ευρωπαϊκός Ουρανός (Single European Sky-SES).

Για τη χάραξη του πλαισίου για τη δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού εκδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο ο Κανονισμός Πλαίσιο. Στο πλαίσιο εφαρμογής του εν λόγω Κανονισμού, ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Μεταφορών και της ΥΠΑ, η Εθνική Εποπι-

κή Αρχή Αεροναυτιλίας και ολοκληρώθηκε η αναγκαία υποδομή για την εγκατάσταση και λειτουργία της.

Στο πλαίσιο της δημιουργίας και οργάνωσης του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού, εκδόθηκαν και εφαρμόζονται κανονισμοί που αφορούν στην κατηγοριοποίηση του εναέριου χώρου, στη θέσπιση κοινών κανόνων για την ευέλικτη χρήση του και στον καθορισμό των απαιτήσεων σχετικά με τη διαυλοποίηση στις αερεπίγειες επικοινωνίες φωνής για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των κανονιστικών απαιτήσεων του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού δημιουργήθηκε ένα συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση Διακρατικό Πρόγραμμα (BLUE MED), με τη συμμετοχή της Ελλάδος, της Ιταλίας, της Μάλτας, της Κύπρου και του EUROCONTROL (ως τεχνικού συμβούλου), με σκοπό τη δημιουργία ενός ενιαίου Λειτουργικού Τμήματος Εναερίου Χώρου (Functional Airspace Block- FAB) στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Εμπορευματικά Κέντρα

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο προβλέπει τη δημιουργία αλυσίδων μεταφοράς, τον εξορθολογισμό των εμπορευματικών ροών από και προς την Ελλάδα και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, λαμβάνοντας παράλληλα μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη. Το συμπληρωματικό νομοθετικό πλαίσιο για την ίδρυση και τη λειτουργία των εμπορευματικών κέντρων αναμένεται να οριστικοποιηθεί εντός του 2009. Η χωροθέτηση των εμπορευματικών κέντρων θα πραγματοποιηθεί βάσει σχεδίου για την αξιοποίηση των ήδη υφισταμένων συγκοινωνιακών κόμβων ανά την επικράτεια, αλλά και της νευραλγικής εν γένει θέσης της χώρας μας στο συγκοινωνιακό χάρτη της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Στους βασικούς στόχους του υπουργείου εντάσσεται και η προώθηση των συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα με σκοπό την ίδρυση και λειτουργία εμπορευματικών κέντρων.

Οδική Ασφάλεια

Το ΥΜΕ προωθεί δράσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του Β΄ Στρατηγικού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας. Για το 2009, αυτές εστιάζονται κυρίως στα εξής :

- Επικοινωνιακή πολιτική με στόχο την ενημέρωση των πολιτών σε μια κατεύθυνση αλλαγής της νοστοπίας τους ως οδηγών και την ανάδειξη της ατομικής τους ευθύνης.
- Αναμόρφωση της νομοθεσίας για την εκπαίδευση και εξέταση των υποψηφίων οδηγών με τη διόρθωση-συμπλήρωση των εγχειριδίων εκπαίδευσης και εξέτασής των λαμβάνοντας υπόψη και τα νέα δεδομένα για την οικονομική-οικολογική και ασφαλή οδήγηση.
- Ολοκληρωμένα ηλεκτρονικά προγράμματα για την εκπαίδευση και εξέτασή τους και σε διάφορες ξένες γλώσσες.
- Δημιουργία ιστοσελίδας με χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την οδική ασφάλεια, η οποία θα ενημερώνεται συνεχώς με τις διεθνείς εξελίξεις.
- Δημιουργία χώρων (πίστες) εξέτασης υποψηφίων οδηγών.

Αποκρατικοποίηση της Ολυμπιακής

Στο πλαίσιο του σχεδίου που εκπόνησε η Κυβέρνηση προβλέπεται η αποκρατικοποίηση της Ολυμπιακής, με παράλληλη διασφάλιση των εργαζομένων. Με την αποκρατικοποίηση αυτή διασφαλίζεται το πτητικό έργο και η χρήση του σήματος της εταιρείας, αποτρέπεται η δημιουργία ελλειμμάτων και διασφαλίζονται πλήρως τα συμφέροντα των εργαζομένων.

Μέσα Μαζικής Μεταφοράς

Με την προμήθεια πεντακοσίων είκοσι (520) αστικών λεωφορείων εκσυγχρονίζεται η Εταιρεία Θερμικών Λεωφορείων (ΕΘΕΛ) και βελτιώνονται αισθητά οι παρεχόμενες προς τους πολίτες υπηρεσίες.

Σημαντικό μέρος των λεωφορείων αυτών (200) θα φέρουν κινητήρα φυσικού αερίου, με αποτέλεσμα την προστασία του περιβάλλοντος.

Επικοινωνίες

Με στόχο την παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στον τομέα των επικοινωνιών, καθώς και την προστασία του καταναλωτή, προωθούνται πρωτοβουλίες αναπτυξιακών και κοινωνικών δράσεων.

Ειδικότερα οι νέες πολιτικές που θα εφαρμοστούν το 2009 από τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνιών στοχεύουν στην αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων των πολιτών και περιλαμβάνουν:

- Σύγκλιση των τηλεπικοινωνιών με την υψηλή τεχνολογία μέσω της «Στρατηγικής για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008-2013», που αφορά το πρόγραμμα ανάπτυξης υποδομών οπτικών ινών (δίκτυα νέας γενιάς). Το έργο θα ολοκληρωθεί σε επτά (7) χρόνια, θα υλοποιηθεί με τις Συμπράξεις του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) και θα συμβάλλει στην ενίσχυση της ευρυζωνικότητας, ώστε να αποτελέσει μοχλό οικονομικής ανάπτυξης και βελτίωσης της ποιότητας ζωής των πολιτών.
- Προετοιμασία μετάβασης στη ψηφιακή ευρυεκπομπή μέχρι το 2012 με την έκδοση Χαρτών αναλογικών και ψηφιακών συχνοτήτων.
- Έκδοση Χάρτη Συχνοτήτων Ραδιοφωνίας FM.
- Διαχείριση του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Εκπόνηση μελέτης αξιοποίησης του Ψηφιακού Μερισματος.
- Εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου για την υπηρεσία ζώνης συχνοτήτων πολιτών CB.
- Εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για την υπηρεσία Ραδιοερασιτέχνη με την έκδοση σχετικού Κανονισμού.
- Εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας σχετικά με τις επαγγελματικές άδειες στον τομέα ραδιοεπικοινωνιών.
- Αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου σε θέματα Ειδικών Ραδιοδικτύων-ΕΔΧ-Αυτοκινήτων (Ραδιοταξί) με την έκδοση σχετικού Κανονισμού.

Οι ρυθμιστικές και εποπτικές παρεμβάσεις, που πρόκειται να υλοποιηθούν εντός του 2009 από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) αφορούν:

- την επιλογή του παρόχου καθολικής υπηρεσίας,
- τη δευτερογενή νομοθεσία για την παροχή ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών,
- το λογιστικό διαχωρισμό των εταιρειών κινητής τηλεφωνίας,
- τον κανονισμό πρόσβασης και διασύνδεσης σε παρόχους χωρίς σημαντική ισχύ στην αγορά,
- την αλλαγή του κανονισμού για τη φορητότητα αριθμών
- την προσφορά αναφοράς διασύνδεσης σε δίκτυα κινητών επικοινωνιών,
- τον κανονισμό ασφάλειας και ακεραιότητας διαθεσιμότητας τηλεπικοινωνιακών δικτύων,
- την αναθεώρηση του κανονισμού όρων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων,
- την επέκταση της εποπτείας φάσματος στην περιφέρεια,
- τους ελέγχους ποιότητας καθολικής υπηρεσίας του τομέα των ταχυδρομείων και
- την προσαρμογή στη νέα ταχυδρομική οδηγία.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ), το 2009, θα θέσουν σε πλήρη εφαρμογή το σύνολο των έργων πληροφορικής που αφορούν την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στη δομή της εταιρείας. Ειδικότερα, τα έργα αφορούν σε νέο δίκτυο αυτοματοποίησης που αλλάζει τον τρόπο εξυπηρέτησης των πολιτών στα ταχυδρομικά καταστήματα, μειώνοντας το χρόνο εξυπηρέτησης και βελτιώνοντας την ποιότητα όλων των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

Ναυτιλία

Η ναυτιλία παίζει σημαντικό ρόλο στο παγκόσμιο σύστημα μεταφορών. Το σύνθετο και πολλές φορές απρόβλεπτο διεθνές πολιτικοοικονομικό σκηνικό, αλλά και οι συνθήκες οικονομικής ύφεσης διαμορφώνουν ένα πολύπλοκο περιβάλλον στο πλαίσιο του οποίου καλείται να ανταποκριθεί η ναυτιλία.

Με βάση τα ανωτέρω, αλλά και τις ιδιαιτερότητες της χώρας μας οι οποίες πηγάζουν από τη γεωπολιτική της θέση και τη νησιωτική της ιδιαιτερότητα, οι κυριότεροι στόχοι της ναυτιλιακής μας πολιτικής είναι:

- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής σημαίας και η ενίσχυση της απασχόλησης των Ελλήνων ναυτικών, σε συνδυασμό με την περαιτέρω βελτίωση, αναβάθμιση της παρεχόμενης ναυτικής εκπαίδευσης και την προσέλκυση νέων στο ναυτικό επάγγελμα .
- Η ανάπτυξη και η ευρύτερη δυνατή διασύνδεση των ναυτιλιακών επιχειρήσεων με την εθνική οικονομία.
- Η ανάπτυξη της λιμενικής υποδομής στην Ελλάδα, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση του ρόλου των ελληνικών λιμένων στο εθνικό και περιφερειακό διεθνές μεταφορικό σύστημα με τον ορθολογικό σχεδιασμό του λιμενικού συστήματος, την εκτέλεση έργων υποδομών, την αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους χρήστες, τον εκσυγχρονισμό του ακτοπλοϊκού στόλου και την αξιοποίηση κοινοτικών πόρων και ιδιωτικών κεφαλαίων με τη μέθοδο ΣΔΙΤ για επενδύσεις στους ελληνικούς λιμένες.
- Η επιτήρηση και προστασία των θαλασσιών συνόρων μας και η ουσιαστική αντιμετώπιση έκνομων ενεργειών που συνδέονται με παράνομη διακίνηση προσώπων και αγαθών.
- Η διαφύλαξη της εδαφικής συνοχής και της διασύνδεσης μεταξύ των νησιωτικών περιοχών και της ενδοχώρας, μέσω ενός αποτελεσματικού συστήματος των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών.
- Η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και η ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα .
- Η αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών με αποδέκτες όχι μόνο τους Έλληνες ναυτικούς, αλλά και το κοινωνικό σύνολο γενικότερα.
- Η εξασφάλιση της κάλυψης από τον κρατικό προϋπολογισμό των οργανικών ελλειμμάτων του ΝΑΤ, του Οίκου Ναύτου και η χορήγηση του ΕΚΑΣ στους δικαιούχους ναυτικούς.

5. Πολιτική ελέγχου δαπανών

Έλεγχος δημοσίων δαπανών

Ο έλεγχος των δημόσιων δαπανών από τα αρμόδια όργανα του ΓΛΚ στοχεύει στην αποτροπή πραγματοποίησης μη σύννομων δαπανών. Συγκεκριμένα, το ύψος των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού, των ΝΠΔΔ περιλαμβανομένων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (ΝΑ), καθώς και των Υπηρεσιών Περίθαλψης Ασφαλισμένων του Δημοσίου (ΥΠΑΔ), που απορρίφθηκαν από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ) ως μη σύννομες κατά τα έτη 2005-2007, έχει ως εξής:

Πίνακας 2.1 Απορρίψεις δαπανών ελεγχόμενων από τις ΥΔΕ (σε ευρώ)				
α/α	Κατηγορία δαπανών	2005	2006	2007
1.	Υπουργείων	1.822.008,56	3.083.404,50	3.912.403,67
2.	Περιφερειακών Υπηρεσιών	2.167.254,33	2.176.985,32	3.468.891,67
3.	Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων	7.445.761,44	8.553.731,47	12.769.903,97
4.	Υπηρεσιών Περίθαλψης Ασφαλισμένων του Δημοσίου (ΥΠΑΔ)	45.876.895,66	52.221.875,30	64.114.184,08
5.	Λοιπών ΝΠΔΔ περιλαμβανομένων και ΟΤΑ α' βαθμού	2.067.939,43	1.567.530,12	1.748.813,16
Σύνολο		59.379.859,42	67.603.526,71	86.014.196,55

Το ανωτέρω σύνολο, μπορεί μεν να αποτελεί μικρό ποσοστό στο σύνολο των ελεγχόμενων δαπανών από τις ΥΔΕ, κρίνεται όμως θετικό, αφού η δράση των ΥΔΕ, παράλληλα λειτουργεί αποτρεπτικά για τους φορείς από την πραγματοποίηση μη σύννομων δαπανών.

Η λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απαντώνται κατά τη διενέργεια των δημοσιονομικών ελέγχων, με απώτερο στόχο τη διόρθωση αυτών και την αποφυγή της εμφάνισης των ιδίων ή παρεμφερών προβλημάτων στο μέλλον, αποτελεί βασική υποχρέωση των αρμόδιων υπηρεσιών του ΓΛΚ. Στο πλαίσιο αυτό το ΓΛΚ έλαβε μέτρα προς την κατεύθυνση αυτή, με σκοπό τη διευκόλυνση του ελεγκτικού έργου των ΥΔΕ, καθώς και την ταχύτερη πληρωμή των δικαιούχων πιστωτών του Δημοσίου.

Οι ραγδαίες όμως εξελίξεις στον τομέα του ελέγχου σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το πλήθος των δημόσιων δαπανών, το εύρος και η ποικιλομορφία αυτών, η ανάγκη για παροχή δημόσιων υπηρεσιών υψηλής ποιότητας με το μικρότερο δυνατό κόστος, σε συνδυασμό με την πολιτική περιστολής των δαπανών, οδηγούν το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών στην υιοθέτηση νέων μορφών ελέγχου των δημόσιων δαπανών και στην αναδιοργάνωση του ελεγκτικού μηχανισμού.

Οι απαιτήσεις αυτές θα καλυφθούν από τη νεοσυσταθείσα Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΓΔΔΕ) που θα λειτουργήσει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Με το ΠΔ 24/08 συστάθηκαν τρεις νέες Διευθύνσεις στη ΓΔΔΕ και καθορίστηκε το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Ειδικότερα συστάθηκαν: α) η Διεύθυνση Ελέγχου Υπουργείων, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ α' και β' βαθμού, β) η Διεύθυνση Ελέγχου Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ΔΕΚΟ, ΝΠΙΔ και Λοιπών Φορέων και γ) η Διεύθυνση Υποστήριξης και Επικοινωνίας.

Αποστολή της ΓΔΔΕ είναι η άσκηση ελέγχου στη διαχείριση του προϋπολογισμού των ελεγχόμενων φορέων, η εισήγηση και λήψη των κατάλληλων μέτρων για τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των φορέων, η επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων και η συνεργασία με αντίστοιχες υπηρεσίες άλλων κρατών και ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ζητήματα σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Ο έλεγχος αυτός θα συμβάλλει στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων των δημόσιων φορέων, στη σύννομη και αποτελεσματική διαχείριση των πόρων που δαπανούν και στην καταπολέμηση της απάτης και οποιασδήποτε άλλης παράνομης δραστηριότητας.

Έλεγχοι δαπανών μισθοδοσίας και πρόσθετων αμοιβών

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του ΓΛΚ για τον έλεγχο των αποδοχών και των πρόσθετων αμοιβών προσωπικού του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ, των ΟΤΑ και των ΝΠΙΔ που επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, συνεχίστηκαν οι έλεγχοι των δαπανών αυτών, σε εφαρμογή του άρθρου 28 του ν. 2470/97 και επέφεραν θετικά οικονομικά αποτελέσματα για τον κρατικό προϋπολογισμό, καθώς και για τους προϋπολογισμούς των ελεγχθέντων φορέων.

Το οικονομικό αποτέλεσμα που προέκυψε από τους ελέγχους κατά το έτος 2007 ανέρχεται συνολικά στο ποσό των 2.395.038 ευρώ.

Πέραν του οικονομικού αποτελέσματος που προκύπτει από την αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, οι έλεγχοι αυτοί λειτουργούν αποτρεπτικά στην καταβολή επιδομάτων και παροχών σε μη δικαιούχους υπαλλήλους κυρίως με την παρερμηνεία των μισθολογικών διατάξεων από τους εκκαθαριστές αποδοχών.

Έλεγχος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ), των Κοινοτικών Προτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής.

Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΑ) ασκεί τον εξωτερικό δημοσιονομικό έλεγχο στις παρεμβάσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους και πόρους του κοινοτικού προϋπολογισμού.

σμού, και συγκεκριμένα των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, κατά την προγραμματική περίοδο 2000-2006 (Γ΄ ΚΠΣ και Β΄ Ταμείο Συνοχής).

Η αποστολή της συνίσταται στην εξασφάλιση της τήρησης των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, όπως αυτές ορίζονται και εξειδικεύονται στο κοινοτικό και εθνικό δίκαιο. Συνίσταται επίσης, στην επαλήθευση της πρακτικής εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας των εθνικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου. Τέλος, η ΕΔΕΛ είναι το αρμόδιο όργανο για την υποβολή των δηλώσεων κλεισίματος με τις οποίες αξιολογείται η εγκυρότητα των αιτήσεων πληρωμών των τελικών υπολοίπων των συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων, καθώς και η νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών συναλλαγών.

Η ΕΔΕΛ ασκεί το έργο της κυρίως μέσω της διενέργειας ελέγχων των οποίων οι στόχοι, το αντικείμενο και ο αριθμός προσδιορίζονται στο πλαίσιο μιας στρατηγικής, μέλημα της οποίας είναι η ανταπόκριση στις απαιτήσεις των κοινοτικών κανονισμών.

Σύμφωνα λοιπόν με τη στρατηγική της, η ΕΔΕΛ κατάρτισε πρόγραμμα ελέγχων για το έτος 2008 το οποίο περιλαμβάνει δεκατέσσερις (14) ελέγχους σε έργα του Ταμείου Συνοχής και ενενήντα τρεις (93) ελέγχους σε παρεμβάσεις στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων, συνολικά δηλαδή εκατόν επτά (107) ελέγχους. Οι προγραμματισθέντες ελεγκοί έχουν ήδη, στην πλειοψηφία τους διενεργηθεί, ενώ οι ελεγκτικές εργασίες αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του τρέχοντος έτους.

Η ΕΔΕΛ βρίσκεται ήδη σε φάση επικαιροποίησης της στρατηγικής της, προκειμένου να καταρτίσει το πρόγραμμα ελέγχων έτους 2009. Σταθερός προσανατολισμός της ΕΔΕΛ κατά το έτος 2009 θα είναι η διασφάλιση της ολοκλήρωσης των στόχων όλης της προγραμματικής περιόδου 2000-2006, καθώς η πλειοψηφία των υλοποιούμενων στη χώρα μας παρεμβάσεων θα βρίσκεται κατά το έτος 2009 σε φάση περάτωσης. Για το λόγο αυτό, το πρόγραμμα έτους 2009 θα περιλαμβάνει, εκτός από τους ελέγχους συστημάτων και πράξεων, δεκαέξι (16) ελέγχους διαδικασιών κλεισίματος σε Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης και στην Αρχή Πληρωμής, σε επιχειρησιακά προγράμματα για τις δαπάνες των οποίων η περίοδος επιλεξιμότητας λήγει στις 31-12-2008.

Παράλληλα με την εκπλήρωση της αποστολής της σε ό,τι αφορά τον έλεγχο των προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2000-2006, η ΕΔΕΛ, κατά το έτος 2008, έχοντας οριστεί Αρχή Ελέγχου για τα επιχειρησιακά προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και του ΕΠ Αλιείας της 4^{ης} Προγραμματικής Περιόδου (2007-2013), μερίμνησε για την ανταπόκριση στις υποχρεώσεις που ανέλαβε και απορρέουν από αυτό τον ορισμό.

Συγκεκριμένα, η ΕΔΕΛ πραγματοποίησε, κατά το έτος 2008, ελέγχους σε εξήντα ένα (61) φορείς διαχείρισης, στην Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΕΥ ΟΠΣ) και στην Αρχή Πιστοποίησης, προκειμένου να αξιολογήσει τη θέσπιση του κοινού συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και να διατυπώσει γνώμη για τη συμμόρφωση αυτού προς τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου της νέας προγραμματικής περιόδου αποτυπώνοντας τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών σε σχετική έκθεση. Η υποβολή της έκθεσης και της γνώμης και η συνακόλουθη αποδοχή αυτών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελούν, σύμφωνα με τους κανονισμούς της νέας περιόδου, απαραίτητη προϋπόθεση για την πραγματοποίηση της πρώτης ενδιάμεσης πληρωμής των νέων επιχειρησιακών προγραμμάτων. Μέχρι τέλους του τρέχοντος έτους θα έχει πραγματοποιηθεί ο έλεγχος αξιολόγησης της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του νέου κανονιστικού πλαισίου και για τους φορείς του ΕΠ Αλιείας, και θα έχουν υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η σχετική έκθεση και γνώμη. Κατά το έτος 2009 και συγκεκριμένα μέχρι το μήνα Μάρτιο, θα πραγματοποιηθεί και θα ολοκληρωθεί η ίδια διαδικασία του ελέγχου αξιολόγησης της συμμόρφωσης και υποβολή της σχετικής έκθεσης και γνώμης για τα προγράμματα εδαφικής συνεργασίας (προγράμματα INTERREG) με τις όμορες χώρες (Κύπρος, Ιταλία, Βουλγαρία, Αλβανία, ΠΓΔΜ και Τουρκία).

Τέλος, κατά το έτος 2008, η ΕΔΕΛ συνέχισε με εντατικούς ρυθμούς την προετοιμασία της για την άσκηση του έργου της ως Αρχής Ελέγχου με στόχο την έναρξη των ελέγχων κατά το έτος 2009 για τα

επιχειρησιακά προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου. Η προετοιμασία αυτή, η οποία αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ως το τέλος του τρέχοντος έτους, συνίσταται στην κατάρτιση πολυετών στρατηγικών για τη νέα προγραμματική περίοδο (μία για τα προγράμματα ΕΣΠΑ πλην προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας, μία για τα προγράμματα εδαφικής συνεργασίας και μία για το ΕΠ Αλιείας) καθώς και στην κατάρτιση των εγχειριδίων, των μεθοδολογιών και των διαδικασιών που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των πολυετών στρατηγικών.

Έτσι, μετά την κατάρτιση και υποβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της στρατηγικής για τα προγράμματα ΕΣΠΑ πλην προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας και της στρατηγικής για το ΕΠ Αλιείας έχει προγραμματιστεί η διενέργεια είκοσι (20) ελέγχων συστημάτων.

6. Πληροφοριακά συστήματα-εκπαίδευση

Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ)

Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) αποτελεί το φορέα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και τεχνολογικής υποστήριξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΟΙΟ), προσφέροντας παραδοσιακές αλλά και καινοτόμες υπηρεσίες προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τη Διοίκηση.

Η εύρυθμη και ομαλή παραγωγή των υπηρεσιών αυτών είναι καίρια για τη λειτουργία του ΥΠΟΙΟ και για την εξυπηρέτηση κράτους και πολίτη. Η ΓΓΠΣ μέσα από το στρατηγικό της σχεδιασμό έχει αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την επίτευξη των στόχων της σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Πιο συγκεκριμένα, η ΓΓΠΣ στοχεύει στο συνεχή εκσυγχρονισμό των πληροφοριακών της συστημάτων, αλλά και στη δημιουργία νέων υπηρεσιών διαδικτύου με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας του δημόσιου τομέα και τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και επιχειρήσεων στις συναλλαγές τους με τη δημόσια διοίκηση μέσω της χρήσης των νέων τεχνολογιών.

Στο πλαίσιο αυτό έχει επιτύχει συγκεκριμένα αποτελέσματα όπως:

- Διεκπεραίωση και ηλεκτρονική υποστήριξη των διαδικασιών που αφορούν φορολογικές δηλώσεις εισοδήματος φυσικών και μη φυσικών προσώπων (προεκτύπωση, επεξεργασία, υποστήριξη, αποστολή εκκαθαριστικών σημειωμάτων, εισπράξεις).
- Εκτύπωση και αποστολή των ειδοποιητηρίων τελών κυκλοφορίας οχημάτων.
- Ανάπτυξη του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Φορολογίας (NEOTAXIS).
- Ανάπτυξη του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Τελωνείων (ICIS).
- Ανάπτυξη του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Μισθοδοσίας και Συντάξεων (ΠΣΕΣ).
- Παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τον πολίτη, τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση, μέσω του TAXISnet και του ICISnet για τη διευκόλυνση των συναλλαγών τους με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.
- Ανάπτυξη, υποστήριξη και συντήρηση του Πληροφοριακού Συστήματος Ενδοκοινοτικών (Ευρωπαϊκών) Αποκτήσεων VIES.
- Ανάπτυξη νέων πληροφοριακών συστημάτων για υπηρεσίες του ΥΠΟΙΟ (Κεντρικές Υπηρεσίες, Γενικό Χημείο του Κράτους κλπ.)
- Επίσης η ΓΓΠΣ συνδράμοντας το έργο του ΥΠΟΙΟ για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και τη φορολογική δικαιοσύνη, για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών πληροφορικής και επικοινωνιών στις ελεγκτικές υπηρεσίες, αναπτύσσει το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα των Ελεγκτικών Υπηρεσιών (ELENXIS). Μέσω αυτού προσφέρει κεντρική υποδομή, φορητούς υπολογιστές, ασύρματα συνδεδεμένους με το κέντρο, για όλες τις ελεγκτικές υπηρεσίες (φορολογικές και

τελωνειακές ελεγκτικές υπηρεσίες, Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων και οικονομικές επιθεωρήσεις) σε όλη την επικράτεια.

Νέα Δικτυακή Υποδομή

Μέσω της ένταξης στο Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης-«Σύζευξις», αναβαθμίσθηκαν ριζικά οι ταχύτητες επικοινωνίας 700 φορέων του υπουργείου σε όλη την επικράτεια, από 19,2Kbps σε τουλάχιστον 1024 Kbps και παρέχεται η δυνατότητα υποστήριξης ενοποιημένων υπηρεσιών μετάδοσης φωνής, video και δεδομένων, με σημαντική εξοικονόμηση πόρων για τον τακτικό προϋπολογισμό.

Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες

Ο βαθμός αξιοποίησης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, που η ΓΓΠΣ προσφέρει μέσω του δικτυακού τόπου της (www.gsis.gr), καταδεικνύεται από απτά αποτελέσματα. Κατά το 2007, παρουσιάστηκε αύξηση στις ηλεκτρονικές συναλλαγές της τάξης του 27% σε σύγκριση με το 2006 και 274% από το 2003. Αντίστοιχα, ο αριθμός των εγγεγραμμένων χρηστών παρουσίασε αύξηση 15% σε σχέση με το 2006 και 99% από το 2003.

Στο πλαίσιο μελέτης του *Παρατηρητήριου για την Κοινωνία της Πληροφορίας* που δημοσιεύτηκε το Μάρτιο του 2008, αναλύθηκαν χαρακτηριστικά στοιχεία που αφορούν στη χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που προσφέρονται από τη ΓΓΠΣ, για την υποβολή φόρου εισοδήματος (Ε1) και ΦΠΑ, με ιδιαίτερα ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Ενδεικτικά:

- Ο αριθμός των πολιτών που υποβάλλουν τη φορολογική τους δήλωση ηλεκτρονικά αυξάνει με σταθερά ταχύτερο ρυθμό σε σχέση με τους τακτικούς χρήστες του διαδικτύου στην Ελλάδα.
- Οι πολίτες που υπέβαλαν ηλεκτρονικά το έντυπο Ε1 για το έτος 2007 εξοικονόμησαν συνολικά περισσότερες από 635.000 ώρες ή 3.600 παραγωγικούς μήνες, σε σχέση με τη συμβατική μέθοδο υποβολής.
- Αντίστοιχα, μόνο από την ηλεκτρονική υποβολή της περιοδικής και εκκαθαριστικής δήλωσης του ΦΠΑ, οι επιχειρήσεις εξοικονόμησαν περισσότερες από 4 εκατ. παραγωγικές ώρες.
- Ο μέσος χρόνος αναμονής για την παραλαβή εκκαθαριστικού σημειώματος μειώνεται κατά 92% με την ηλεκτρονική υποβολή, σε σχέση με τη συμβατική μέθοδο.

Το συνολικό όφελος για τους πολίτες από τις ηλεκτρονικές συναλλαγές είναι σημαντικό. Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν το 2007 (Ε1, Ε2, Ε3, ΦΜΥ, ΦΠΑ, συγκεντρωτικές καταστάσεις τιμολογίων κ.λπ.), εκτιμάται ότι σε ένα μόνο έτος εξοικονομήθηκαν περίπου 9,5 εκατ. παραγωγικές ώρες, που αντιστοιχούν σε 180 εκατ. ευρώ.

Περιβαλλοντικές Παρεμβάσεις

Στο κτίριο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων πραγματοποιήθηκαν, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Revival, σημαντικές αρχιτεκτονικές και ηλεκτρομηχανολογικές παρεμβάσεις, με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, εφαρμόζοντας έτσι όσα αποφασίστηκαν με το πρωτόκολλο του Κυότο. Τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων αυτών είναι εντυπωσιακά. Υπολογίζεται ότι επιτεύχθηκε εξοικονόμηση ενέργειας κατά 31,3% και μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 32,4%, σε σχέση με τη λειτουργία του κτιρίου πριν τις παρεμβάσεις αυτές.

Αναπτυξιακό έργο - ΕΣΠΑ.

Η ΓΓΠΣ προσβλέπει κατά την 4^η Προγραμματική Περίοδο και συγκεκριμένα μέσω των ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση» και «Διοικητική Μεταρρύθμιση» στη δημιουργία νέων τεχνολογικών υποδομών και ηλεκτρονικών υπηρεσιών με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών προς όφελος της δημόσιας διοίκησης και των πολιτών. Συγκεκριμένα έχουν σχεδιαστεί και αναμένεται να προταθούν για χρηματοδότηση αναπτυξιακές δράσεις σημαντικού προϋπολογισμού, όπως:

- *Ενοποίηση και Ολοκλήρωση Ηλεκτρονικών υπηρεσιών ΓΓΠΣ.* Στο πλαίσιο της δράσης αυτής προβλέπεται η ανάπτυξη πολυλειτουργικού Κέντρου Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης Πολιτών (Call Center) για την υποστήριξη των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, η υποστήριξη με ενιαίο τρόπο εναλλακτικών καναλιών παροχής υπηρεσιών (κινητή τηλεφωνία, διαδραστική τηλεόραση κλπ), καθώς και η αδιάλειπτη λειτουργία των υποδομών μέσω της υλοποίησης Disaster & Recovery Services.
- *Δημιουργία ηλεκτρονικών κέντρων μιας στάσης (one-stop-shop) για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις,* μέσω της δημιουργίας ενιαίας δικτυακής πύλης (portal) παροχής ηλεκτρονικών δημόσιων υπηρεσιών σε θέματα ψηφιακής οικονομίας.
- *Δημιουργία νέων ηλεκτρονικών υπηρεσιών για τον πολίτη, τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση.* Θα αφορούν υπηρεσίες πληροφόρησης για θέματα μισθοδοσίας, ηλεκτρονικά τιμολόγια, καθώς και λοιπές καινοτόμες υπηρεσίες.

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικής Πολιτικής

Στο πλαίσιο της προσπάθειας εκσυγχρονισμού των υποδομών πληροφορικής για τη βελτίωση των διαδικασιών λειτουργίας των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής και σε συνεργασία με την Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ, έχει τεθεί σε φάση υλοποίησης το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ), το οποίο θα υποστηρίξει τους τομείς προϋπολογισμού και θησαυροφυλακίου, δημοσιονομικού ελέγχου, λογιστικής, παροχής πληροφοριών προς τους πολίτες, καθώς και της εσωτερικής οργάνωσης και επικοινωνίας των υπηρεσιών.

Το ΟΠΣΔΠ θα καλύψει τις στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές ανάγκες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ), αναπτύσσοντας ή αντικαθιστώντας τα υπάρχοντα πληροφοριακά συστήματα και συνδέοντάς τα μεταξύ τους, καθώς και με αυτά άλλων φορέων.

Θα υποστηρίξει ιδιαίτερα την κατάρτιση, εκτέλεση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προϋπολογισμού, την εφαρμογή σύγχρονου συστήματος λογιστικής και την αναδιοργάνωση του συστήματος ελέγχου των δημοσίων δαπανών.

Το ΟΠΣΔΠ θα επικοινωνεί και θα υποστηρίζει το Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Διαθεσίμων και τα δύο αυτά συστήματα, αναμένεται να καλύψουν από κοινού και με ενιαίο τρόπο τις συνολικές ανάγκες του θησαυροφυλακίου του ΓΛΚ.

Πρόκειται για έργο καθοριστικής σημασίας για το ΓΛΚ και το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών γενικότερα, το οποίο θα συμβάλλει:

- στην επιχειρησιακή αναβάθμιση των υπηρεσιών και προσαρμογή τους στα πρότυπα λειτουργίας σύγχρονων δομών δημόσιας διοίκησης,
- στο βέλτιστο προγραμματισμό, υλοποίηση, διαχείριση και αξιολόγηση των μεγεθών για την εφαρμογή αποτελεσματικής δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής πολιτικής,
- στην αποτελεσματική και διαφανή διαχείριση των εθνικών πόρων,
- στην απλούστευση και βελτίωση συγκεκριμένων διαδικασιών και τη γρηγορότερη και αποτελεσματικότερη επικοινωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών,
- στην άμεση καταγραφή των συναλλαγών και την ομαλή ροή και επικοινωνία με τα υπόλοιπα πληροφοριακά συστήματα του ΓΛΚ,
- στην ολοκλήρωση των διεπαφών με άλλα ήδη αναπτυγμένα συστήματα, όπως: TAXIS, ICIS, Μισθοί και Συντάξεις, συστήματα υπηρεσιών οικονομίας, πληροφοριακό σύστημα της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και τη λειτουργική διασύνδεση με τις υπηρεσίες του ΣΥΖΕΥΕΙΣ,
- στην εκπαίδευση του προσωπικού στις νέες τεχνολογίες πληροφορικής, τη βελτίωση των δεξιοτήτων του, και την αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητάς του,
- στη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος των εργαζομένων στο ΓΛΚ.

Σχολή Επιμόρφωσης Υπαλλήλων Υπουργείου Οικονομικών (ΣΕΥΥΟ)

Συμπληρώνοντας το δέκα τρίτο έτος λειτουργίας της, η Σχολή Επιμόρφωσης των Υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών έχει να επιδείξει σημαντικό έργο στον τομέα της κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού του Υπουργείου. Ανταποκρινόμενη στο βασικό επιχειρησιακό στόχο της συνεχούς ανάπτυξης των επαγγελματικών ικανοτήτων και των ατομικών δεξιοτήτων των υπαλλήλων, με απώτερο σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, η ΣΕΥΥΟ προσπαθεί διαρκώς να αυξάνει τον όγκο του εκπαιδευτικού της έργου και ταυτόχρονα να βελτιώνει την ποιότητα και να διευρύνει το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών της δραστηριοτήτων, στα πλαίσια ενός δυναμικά αναπτυσσόμενου και διαφοροποιούμενου περιβάλλοντος δια βίου εκπαίδευσης.

Τα προγράμματα κατάρτισης που υλοποιούνται κατά το 2008 ανέρχονται σε 520, αριθμός που είναι ο μεγαλύτερος όλων των προηγούμενων ετών λειτουργίας της σχολής.

Ο αριθμός των εκπαιδευομένων για το 2008 εκτιμάται ότι θα ανέλθει στους 10.500 περίπου και οι συνολικές ανθρωπόωρες στις 210.000.

Τα προγράμματα που υλοποιούνται κατά το τρέχον έτος καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα με διάφορα αντικείμενα κατάρτισης σε φορολογικά, τελωνειακά και δημοσιονομικά θέματα, καθώς και ειδικότερα θέματα εισπραξης δημοσίων εσόδων και δημοσίων επενδύσεων. Επίσης, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται σε θέματα πληροφορικής και κατάρτισης χρηστών Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων.

Για το 2009, στρατηγικός στόχος της ΣΕΥΥΟ παραμένει η μεγέθυνση, η διαφοροποίηση και η ποιοτική βελτίωση του έργου και της μεθοδολογίας της. Ως βασική προτεραιότητα έχει τεθεί και πάλι η κατάρτιση των χρηστών στα νέα Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα του Υπουργείου. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η μαζική διοργάνωση 1.000 περίπου εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την επιμόρφωση ενός πληθυσμού-στόχου, που θα υπερβαίνει τους 12.000 καταρτιζόμενους.

7. Αναμόρφωση συστήματος κατάρτισης προϋπολογισμού

Προϋπολογισμός προγραμμάτων-Εκσυγχρονισμός Λογιστικής Δημοσίου

Στο πλαίσιο των μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών που έχει αναλάβει το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης περιλαμβάνεται και η αναμόρφωση του κρατικού προϋπολογισμού. Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2009 συνοδεύεται από ειδική έκδοση στην οποία παρουσιάζεται το Εθνικό Σχέδιο Προγραμμάτων (ΕΣΠ) 2009 και περιγράφονται οι εξελίξεις αναφορικά με την εισαγωγή προϋπολογισμού προγραμμάτων και τον εκσυγχρονισμό του λογιστικού συστήματος στο Δημόσιο.

Στην έκδοση αυτή παρουσιάζονται αναλυτικά οι δράσεις που αναπτύσσει κάθε φορέας για την υλοποίηση των προγραμμάτων του. Για επιλεγμένους φορείς γίνεται περαιτέρω εξειδίκευση σε επιμέρους δράσεις και παρουσιάζονται στοιχεία αξιολόγησης της αποδοτικότητας, δίνοντας έτσι μια σαφή εικόνα για το είδος της πληροφόρησης που θα παρέχεται με το νέο σύστημα.

Καθοριστικό παράγοντα στην υλοποίηση και αποτελεσματική λειτουργία του προϋπολογισμού προγραμμάτων θα διαδραματίσουν και οι μεταβολές που σχεδιάζονται σε σχέση με το λογιστικό σύστημα της κεντρικής διοίκησης. Οι αλλαγές αυτές επηρεάζουν το σύνολο του τρόπου διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών, αφού με την υιοθέτηση των αλλαγών αυτών εναρμονίζεται σταδιακά η χώρα μας με τα διεθνή πρότυπα.

Στην ειδική αυτή έκδοση και στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του λογιστικού συστήματος της κεντρικής κυβέρνησης, παρουσιάζονται βασικά σημεία εκσυγχρονισμού του συστήματος (βασικές έννοιες, σχέδιο λογαριασμών λογιστικής για τον κρατικό προϋπολογισμό κ.λπ).

Το σχέδιο λογαριασμών όπως τελικά αυτό θα διαμορφωθεί, προβλέπεται να αποτελεί μελλοντικά την οικονομική ταξινόμηση του προϋπολογισμού.

Στόχος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών είναι στα επόμενα έτη να διαμορφωθεί σταδιακά το κατάλληλο πλαίσιο, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή του νέου συστήματος το οικονομικό έτος 2012.